

2013

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU
Z DZIAŁALNOŚCI FABRYKI OBRABIAREK RAFAMET S.A.
W KUŹNI RACIBORSKIEJ
ZA ROK 2013

Marzec 2014

WSTĘP	3
1. STAN PRAWNY I CHARAKTERYSTYKA RAFAMET S.A.	3
2. INFORMACJA O AKCJACH EMITENTA.	4
3. INFORMACJA O POWIĄZANIACH ORGANIZACYJNYCH I KAPITAŁOWYCH.	6
4. SYTUACJA FINANSOWA.	7
4.1 Omówienie podstawowych wielkości ekonomiczno – finansowych.....	7
4.2 Wskaźniki finansowe i niefinansowe.	12
4.3 Nietypowe zdarzenia mające wpływ na wynik finansowy Spółki.	14
4.4 Aktualna i przewidywana sytuacja finansowa.	14
4.5 Zarządzanie ryzykami finansowymi.....	15
4.6 Ocena zarządzania zasobami finansowymi.....	16
4.7 Informacja o zaciągniętych i wypowiedzianych umowach dotyczących kredytów i pożyczek.....	16
4.8 Informacja o udzielonych pożyczkach.	16
4.9 Informacja o udzielonych i otrzymanych poręczeniach i gwarancjach.	17
4.10 Objasnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym, a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na 2013 r.	18
5. OPIS ISTOTNYCH CZYNNIKÓW RYZYKA I ZAGROZEŃ.	18
6. OFEROWANE PRODUKTY, SPRZEDAŻ I RYNKI ZBYTU.	21
6.1 Produkty i usługi.	21
6.2 Struktura asortymentowa sprzedaży.	25
6.3 Informacje o rynkach zbytu z uwzględnieniem podziału na rynki krajowe i zagraniczne.	26
7. INFORMACJA O ZAWARTYCH UMOWACH ZNACZĄCYCH.	28
8. INWESTYCJE.	29
9. ZAOPATRZENIE.	30
10. BADANIA I ROZWÓJ, ZARZĄDZANIE JAKOŚCIĄ.	31
11. ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA.	33
12. WYNAGRODZENIA OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH.	36
13. INFORMACJA O WSZELKICH UMOWACH ZAWARTYCH Z OSOBAMI ZARZĄDZAJĄCYMI.	37
14. ZASADY ZARZĄDZANIA PRZEDSIĘBIORSTWEM EMITENTA I JEGO GRUPĄ KAPITAŁOWĄ.	37
15. INFORMACJA O ŁĄCZNEJ LICZBIE I WARTOŚCI NOMINALNEJ AKCJI SPÓŁKI, BĘDĄCYCH W POSIADANIU OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH.	37
16. OCHRONA ŚRODOWISKA.	38
17. TRANSAKCJE ZAWARTE PRZEZ EMITENTA Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI NA INNYCH WARUNKACH NIŻ RYNKOWE.	39
18. INFORMACJE O POSTĘPOWANIACH SĄDOWYCH.	39
19. UMOWY ZAWARTE Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH.	39
20. PERSPEKTYWY ROZWOJU RAFAMET S.A.	40
20.1 Kierunki rozwoju Emitenta.	40
20.2 Czynniki zewnętrzne i wewnętrzne istotne dla rozwoju Spółki.	41
21. OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO.	42

WSTĘP

Sprawozdanie z działalności Fabryki Obrabiarek RAFAMET S.A. zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, w oparciu o przepisy zawarte w Ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U.2013.330 j.t.) oraz w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. z 2014, poz. 133).

Sprawozdanie przedstawia istotne wydarzenia mające znaczący wpływ na działalność Spółki w badanym roku obrotowym, a także rzutujące na wyniki lat następnych.

1. STAN PRAWNY I CHARAKTERYSTYKA RAFAMET S.A.

Fabryka Obrabiarek RAFAMET S.A. („RAFAMET S.A.”, „Spółka”, „Emitent”) jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej RAFAMET z siedzibą w Kuźni Raciborskiej, przy ul. Staszica 1. Spółka nie posiada oddziałów (zakładów).

Spółka powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Fabryka Obrabiarek RAFAMET, na mocy aktu z dnia 22 maja 1992 r.

1 lipca 1992 r. Spółka została wpisana do rejestru handlowego pod nr RHB 8368, 14 grudnia 2001 r. do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000069588, który jest prowadzony przez Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Głównym przedmiotem działalności Emitenta jest:

- produkcja obrabiarek i narzędzi mechanicznych,
- działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji obrabiarek i narzędzi mechanicznych do obróbki metalu,
- obróbka mechaniczna elementów metalowych.

Podstawowy asortyment produkcyjny Emitenta to obrabiarki specjalistyczne do obróbki kół zestawów kołowych pojazdów szynowych (kolej, tramwaje, metro), w produkcji których Spółka zajmuje pozycję wiodącego producenta na skalę światową oraz karuzelowe, wielkogabarytowe obrabiarki specjalne dla przemysłu zaleczonego energetycznego oraz maszynowego, w produkcji których Spółka jest rozpoznawalnym producentem na rynkach światowych. Spółka działa zdecydowanie w obszarach produkcji niszowej. Wyroby Emitenta są realizowane na jednostkowe zamówienia.

Działalność remontowa realizowana przez Spółkę obejmuje naprawy i modernizacje obrabiarek produkcji własnej i innych producentów.

Pozostała działalność usługowa Spółki dotyczy:

- realizacji usług obróbki wiórowej, w tym detali wielkogabarytowych,
- opracowywania dokumentacji konstrukcyjnej w zakresie modernizacji maszyn i urządzeń,
- opracowywania programów technologicznych w zakresie obróbki części dla obrabiarek sterowanych numerycznie,
- wykonywania pomiarów geometrycznych maszyn i urządzeń z wykorzystaniem precyzyjnych urządzeń laserowych,
- realizacji posprzedażnych usług montażowych i serwisowych.

2. INFORMACJA O AKCJACH EMITENTA.

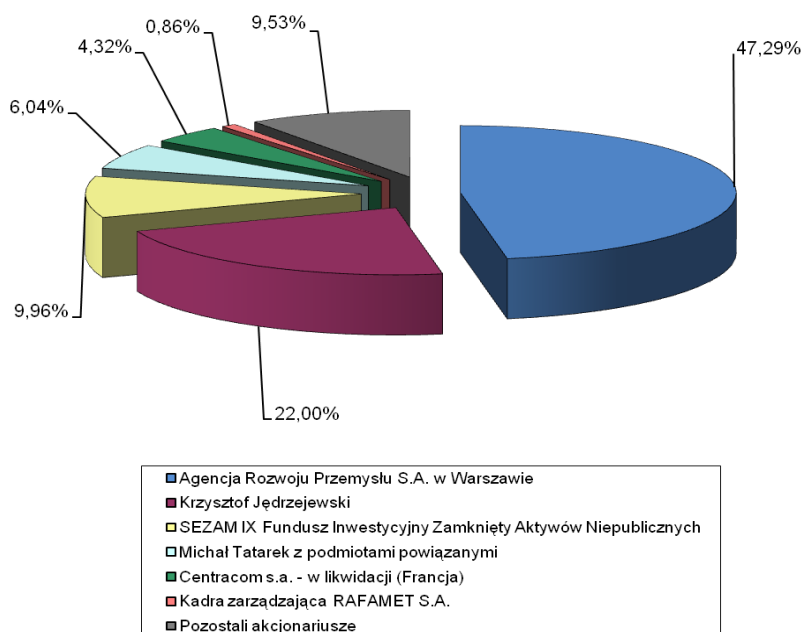
Kapitał zakładowy RAFAMET S.A. wynosi 43.187.010 PLN i składa się z 4.318.701 akcji zwykłych na okaziciela, emitowanych w seriach:

- seria A od nr 00000001 do nr 00068165,
- seria B od nr 00068166 do nr 00340823,
- seria C od nr 00340824 do nr 00890195,
- seria D od nr 00890196 do nr 01363290,
- seria E od nr 01363291 do nr 01439567,
- seria F od nr 01439568 do nr 04318701.

Akcje serii A-D powstały w wyniku konwersji funduszy przedsiębiorstwa państwowego na kapitał akcyjny. Cena emisyjna akcji serii E wynosiła 10 zł, natomiast cena emisyjna akcji serii F 15 zł.

Wszystkie akcje RAFAMET S.A. są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Wykres 1 Struktura akcjonariatu na dzień 31.12.2013 r.

Pan Krzysztof Jędrzejewski w wyniku zleceń zrealizowanych w dniu 14.05.2013 r. kupił 915 akcji Spółki, w wyniku czego posiadał łącznie 950.191 akcji, co stanowi 22 % w liczbie głosów na WZA oraz 22 % w kapitale zakładowym Spółki. Akcjonariusz przed zmianą posiadał 949.276 akcji Emitenta, co stanowiło 21,99 % w liczbie głosów na WZA oraz 21,99 % w kapitale zakładowym RAFAMET S.A.

W dniu 10.06.2013 r. SKARBIEC Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. z siedzibą w Warszawie, działając w imieniu zarządzanego przez siebie funduszu SEZAM IX Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Aktywów Niepublicznych, przekazało do Spółki informację, że w wyniku transakcji zwrotnego przeniesienia do portfela inwestycyjnego Funduszu w dniu 19.12.2012 r. akcji Fabryki Obrabiarek RAFAMET S.A., udział Funduszu w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu przekroczył próg 5%. Przed wniesieniem akcji Spółki, na dzień 18.12.2012 r. Fundusz nie posiadał akcji Spółki.

W dniu 12.06.2013 r. "KW" Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - WJ Spółka komandytowo-akcyjna w likwidacji z siedzibą w Katowicach przesłała do RAFAMET S.A. zawiadomienie, że w wyniku transakcji zawartej w dniu 19.12.2012 r. z SEZAM IX Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym Aktywów Niepublicznych zarządzanym przez SKARBIEC Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. z siedzibą w Warszawie, dokonano zwrotnego przeniesienia do portfela inwestycyjnego Funduszu 430.000 akcji Fabryki Obrabiarek RAFAMET S.A. Ilość ta stanowi 9,96% liczby głosów na WZA oraz 9,96% w kapitale zakładowym Emitenta.

W dniu 13.06.2013 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie RAFAMET S.A. podjęło uchwałę o podziale zysku za rok 2012 i wypłacie dywidendy. Na wypłatę dywidendy przeznaczono kwotę 1.295.610,30 zł, co oznacza, że na jedną akcję przypada kwota 0,30 zł. Dywidendą objęte są wszystkie akcje Spółki, tj. 4.318.701 sztuk akcji. Dzień dywidendy wyznaczono na 20.06.2013 r., a daty wypłaty dywidendy – na dzień 05.07.2013 r. dla kwoty 647.805,15 zł – 0,15 zł na jedną akcję i na dzień 06.11.2013 r. dla kwoty 647.805,15 zł – 0,15 zł na jedną akcję.

W okresie objętym raportem Spółka nie przeprowadziła emisji papierów wartościowych.

W 2013 r. Emitent nie nabywał akcji własnych.

Spółka nie posiada informacji o umowach, w tym również zawartych po dniu bilansowym, w wyniku których mogą nastąpić w przyszłości zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

Emitent nie prowadzi programów akcji pracowniczych.

3. INFORMACJA O POWIĄZANIACH ORGANIZACYJNYCH I KAPITAŁOWYCH.

Fabryka Obrabiarek RAFAMET S.A. jest podmiotem dominującym Grupy Kapitałowej RAFAMET w skład której wchodzi następujące spółki zależne:

- Zespół Odlewni „RAFAMET” sp. z o.o.

W dniu 17.04.2003 r. podmiot został wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego, Wydział X Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod nr KRS 0000159084.

Kapitał zakładowy wynosi 16.000.000,00 zł i dzieli się na 32.000 równych i niepodzielnych udziałów o wartości 500,00 zł każdy. Emitent posiada 100% udziałów.

W pierwszym kwartale 2014 r. kapitał zakładowy spółki zależnej został podniesiony przez Emitenta o kwotę 350.000 złotych to jest do kwoty 16.350.000,00 zł poprzez ustanowienie 700 nowych udziałów o wartości nominalnej po 500,00 zł każdy.

- „RAFAMET-TRADING” sp. z o.o. w likwidacji

Spółka w dniu 27.06.2003 r. została wpisana do Rejestru Przedsiębiorców w Sądzie Rejonowym w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000165886.

Kapitał zakładowy wynosi 353.000,00 zł i dzieli się na 706 równych i niepodzielnych udziałów o wartości 500,00 każdy. Emitent posiada 100% udziałów.

W dniu 11.10.2013 r. spółka zależna „MET.COM” sp. z o.o. w likwidacji została wykreślona z rejestru przedsiębiorców.

Fabryka Obrabiarek RAFAMET S.A. jest udziałowcem w firmie OOO „STANRUS-RAFAMET” z siedzibą w Moskwie. Spółka ta została powołana dla uczestnictwa w przetargach handlowych, w których wymagane jest wykazanie się rejestracją podmiotu prawnego na terenie Federacji Rosyjskiej i pełni ona jedynie funkcję pośrednika handlowego na rynku rosyjskim. Obroty z tą firmą za rok 2013 wyniosły 387.044,48 zł. Podmiot podlega konsolidacji metodą praw własności.

4. SYTUACJA FINANSOWA.

4.1 Omówienie podstawowych wielkości ekonomiczno – finansowych.

RAFAMET S.A. za 2013 r. wypracował zysk netto w wysokości 2.014 tys. zł. Był on o 2.509 tys. zł niższy od zysku netto osiągniętego za 2012 r. Zysk na sprzedaży był o 334 tys. zł niższy w porównaniu do 2012 roku, zwiększeniu o 765 tys. zł uległ zysk brutto na sprzedaży. Gorsze wyniki zostały osiągnięte na pozostałej działalności operacyjnej i działalności finansowej.

Na poziom zysku osiągniętego w okresie sprawozdawczym wpłynęły następujące wyniki cząstkowe:

- zysk na sprzedaży 1.778 tys. zł (2.112 tys. zł w 2012 roku),
- zysk na pozostałej działalności operacyjnej 904 tys. zł (3.213 tys. zł w 2012 roku),
- strata na operacjach finansowych 511 tys. zł (24 tys. zł w 2012 roku),
- zysk brutto 2.171 tys. zł (5.301 tys. zł w 2012 roku).

Przedstawione dane tabelarycznie obrazują sytuację gospodarczą na wszystkich poziomach rachunku zysków i strat oraz prezentują bilansowe źródła finansowania majątku.

Tabela 1 Dynamika rachunku zysków i strat (w tys. zł).

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2013	31.12.2012	Dynamika 2013/2012 (%)
1	2	3	4	5=3-4/4
A.	Przychody ze sprzedaży	80 044	82 168	-2,6%
B.	Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	60 675	63 564	-4,5%
C.	Zysk (strata) brutto na sprzedaży	19 369	18 604	4,1%
D.	Pozostałe przychody operacyjne	1 363	3 575	-61,9%
E.	Koszty sprzedaży	2 927	2 691	8,8%
F.	Koszty ogólnego zarządu	14 664	13 801	6,2%
G.	Pozostałe koszty operacyjne	459	362	26,8%
H.	Zysk (strata) na działalności operacyjnej	2 682	5 325	-49,6%
I.	Przychody finansowe	849	1 511	-43,8%
J.	Koszty finansowe	1 360	1 535	-11,4%
K.	Zysk (strata) przed opodatkowaniem	2 171	5 301	-59,0%
L.	Podatek dochodowy	157	778	-79,8%
M.	Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	2 014	4 523	-55,5%

W 2013 r. przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wyniosły 80.044 tys. zł i były o 2,6% niższe od przychodów uzyskanych w 2012 r. Poniesiono także niższe o 4,5% koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, które wyniosły 60.675 tys. zł.

Koszty w układzie rodzajowym.

Tabela 2 Struktura i dynamika kosztów w układzie rodzajowym (w tys. zł).

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2013	31.12.2012	Struktura 2013 (%)	Struktura 2012 (%)	Dynamika 2013/2012 (%)
1	2	3	4	5	6	7=3/4
1.	Materiały	33 099	42 811	44,1	49,5	(22,7)
2.	Energia	1 116	1 165	1,5	1,3	(4,2)
3.	Usługi obce	7 576	9 678	10,1	11,2	(21,7)
4.	Wynagrodzenia	20 052	19 896	26,7	23,0	0,8
5.	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	4 631	4 952	6,2	5,7	(6,5)
6.	Podatki i opłaty	1 113	1 130	1,5	1,3	(1,5)
7.	Amortyzacja	4 373	4 721	5,8	5,5	(7,4)
8.	Pozostałe koszty	3 057	2 143	4,1	2,5	42,7
Koszty rodzajowe ogółem		75 017	86 496	100,0	100,0	(13,3)

Poniesione koszty za 2013 r. wyniosły 75.017 tys. zł i były o 11.479 tys. zł (13,3%) niższe w stosunku do kosztów poniesionych za 2012 r. Spadek poniesionych kosztów wystąpił w pozycji „materiały” (o 9.712 tys. zł), w poz. „usługi obce” (o 2.102 tys. zł), w poz. „amortyzacja” (o 348 tys. zł), w poz. „ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia” (o 322 tys. zł) oraz w poz. „podatki i opłaty” (o 16 tys. zł). Wzrost kosztów nastąpił w pozycji „pozostałe koszty rodzajowe”. Nieznacznie, bo o 156 tys. zł, tj. 0,8%, wzrosły wynagrodzenia. Na koszty wynagrodzeń miały wpływ wypłacone odprawy emerytalne i rentowe w wysokości 178,8 tys. zł oraz nagrody jubileuszowe w wysokości 858,7 tys. zł. Na wymienione świadczenia pracownicze Spółka tworzy corocznie rezerwy w wysokości oszacowanej przez aktuarium. Wynagrodzenia te są nieoskładkowane i nie miały wpływu na wysokość kosztów ubezpieczeń społecznych. W 2013 r. Spółka dokonała niższych odpisów z tytułu amortyzacji w porównaniu do roku poprzedniego. Amortyzacja wartości niematerialnych zmniejszyła się o 586 tys. zł w związku z zakończeniem w 2012 roku okresu amortyzacji prac rozwojowych. Zwiększyła się natomiast amortyzacja środków trwałych użytkowanych w leasingu o 162 tys. zł w porównaniu do poprzedniego roku.

Pozostała działalność operacyjna.

W 2013 r. Spółka uzyskała dodatni wynik na pozostałej działalności operacyjnej w wysokości 904 tys. zł (w 2012 r. zysk wynosił 3.213 tys. zł).

Pozostałe przychody operacyjne za 2013 r. wyniosły 1.363 tys. zł i były niższe o 61,9 % od pozostałych przychodów operacyjnych osiągniętych w 2013 r. (w 2012 r. 3.575 tys. zł).

Główne pozycje przychodów operacyjnych obejmują:

- rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość należności 1.000 tys. zł,
- rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość środków trwałych 142 tys. zł,
- odpisanie zobowiązań 86 tys. zł.

Pozostałe koszty operacyjne za 2013 r. wyniosły 460 tys. zł i obejmują:

- strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych w wysokości 263 tys. zł,
- utworzenie odpisu aktualizującego wartość należności w wysokości 119 tys. zł.

Działalność finansowa.

W 2013 r. Spółka uzyskała ujemny wynik na działalności finansowej w wysokości 511 tys. zł (w 2012 r. strata wynosiła 24 tys. zł).

Przychody finansowe wyniosły 849 tys. zł i obejmują:

– wycenę forwardów	197 tys. zł,
– odsetki od udzielonych pożyczek	186 tys. zł,
– nadwyżkę dodatnich różnic kursowych od środków pieniężnych nad ujemnymi	128 tys. zł,
– otrzymane odsetki od środków pieniężnych i od kontrahentów	112 tys. zł,
– otrzymaną prowizję za poręczenie	79 tys. zł.

Koszty finansowe za 2013 r. wyniosły 1.360 tys. zł i obejmują:

– odsetki od kredytu i leasingu	868 tys. zł,
– zapłacone prowizje od gwarancji udzielonych przez bank	381 tys. zł.

Podatek dochodowy.

Pozycja „podatek dochodowy” obejmuje część bieżącą w wysokości 1.658 tys. zł oraz część odroczoną w wysokości (-) 1.501 tys. zł. W sumie podatek dochodowy wynosi 157 tys. zł. Aktywa z tytułu odroczonego podatku wyniosły 2.675 tys. zł. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wyniosła za okres sprawozdawczy 6.245 tys. zł.

Główne pozycje różnic przejściowych, które spowodowały utworzenie aktywa obejmują 19% od następujących pozycji:

- rezerwa na świadczenia pracownicze,
- pozostałe rezerwy.

Główne pozycje różnic przejściowych, które spowodowały utworzenie rezerwy obejmują 19% od następujących pozycji:

- niezrealizowane dodatnie różnice kursowe,
- oszacowane zyski na umowach długoterminowych,
- różnice pomiędzy wartością podatkową i księgową środków trwałych i wartości niematerialnych.

Bilans – sytuacja majątkowa Spółki.

Tabela 3 Struktura i dynamika majątku (w tys. zł).

AKTYWA	31.12.2013	31.12.2012	Struktura 2013 (%)	Struktura 2012 (%)	Dynamika 2013/2012 (%)
A. Aktywa trwałe	64 645	67 081	41,9	44,5	-3,6
1. Rzeczowe aktywa trwałe	41 080	44 643	26,6	29,6	-8,0
2. Wartości niematerialne	1 086	579	0,7	0,4	87,6
3. Nieruchomości inwestycyjne	142	-	0,1	0,0	-
4. Udziały w jednostkach zależnych	16 354	16 354	10,6	10,8	0,0
5. Pożyczki długoterminowe	3 075	1 800	2,0	1,2	70,8
6. Należności długoterminowe	-	982	-	0,7	-100,0
7. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 675	2 258	1,7	1,5	18,5
8. Pozostałe aktywa trwałe	233	465	0,2	0,3	-49,9
B. Aktywa obrotowe	89 741	83 660	58,1	55,5	7,3
1. Zapasy	7 792	6 629	5,0	4,4	17,5
2. Należności handlowe	21 264	8 691	13,8	5,8	144,7
3. Należności z tytułu kontraktów	47 620	54 451	30,8	36,1	-12,5
4. Pozostałe należności	6 750	8 642	4,4	5,7	-21,9
5. Należności z tytułu podatku dochodowego	100	606	0,1	0,4	-83,5
6. Pożyczki krótkoterminowe	4 522	1 800	2,9	1,2	151,2
7. Pozostałe aktywa finansowe	197	259	0,1	0,2	-23,9
8. Rozliczenia międzyokresowe	360	343	0,2	0,2	5,0
9. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	993	2 239	0,6	1,5	-55,6
10. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	143	-	0,1	-	-
A k t y w a r a z e m	154 386	150 741	100,0	100,0	2,4

Suma aktywów na dzień 31.12.2013 r. wyniosła 154.386 tys. zł i była wyższa o 3.645 tys. zł od sumy bilansowej z dnia 31.12.2012 r. Aktywa trwałe stanowią 41,9% majątku Spółki, z czego największą pozycję stanowią rzeczowe aktywa trwałe (26,6% sumy aktywów). W związku z poniesionymi kosztami na prace rozwojowe oraz nabyciem dokumentacji kontraktacyjnej nowej obrabiarki wzrosły wartości niematerialne o 507 tys. zł, tj. o 87,6%. Wzrosła również wartość aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego o 417 tys. zł. Spadek nastąpił w pozycji „rzeczowe aktywa trwałe” o 3.563 tys. zł w związku z niższymi od wartości amortyzacji nakładami ponoszonymi na budowę i modernizację własnego parku maszynowego. Nie wystąpiły należności długoterminowe w związku z ich reklasyfikacją do należności krótkoterminowych. Aktywa obrotowe wzrosły o 6.081 tys. zł, tj. o 7,3% i stanowiły 58,1% udziału w majątku Spółki. Najwyższy wzrost wystąpił w pozycji „należności handlowe” o 12.573 tys. zł, przy spadku środków pieniężnych o 5.341 tys. zł. W 2013 r. zakończono realizację kontraktów, które stanowiły przedmiot wyceny na koniec 2012 roku. Miało to wpływ na wzrost należności zafakturowanych i wymagalnych na dzień 31.12.2013 r. przy równoczesnym spadku należności z tytułu kontraktów w trakcie realizacji o 6.831 tys. zł. Na koniec roku wartość należności z tytułu niezakończonych kontraktów wynosiła 47.620 tys. zł. Na dzień 31.12.2013 r. nastąpił wzrost zapasów o 1.163 tys. zł i dotyczył głównie pozycji „produkcja w toku”. W 2013 roku Spółka zwiększyła finansowanie spółki zależnej w formie udzielanych krótkoterminowych pożyczek. Pożyczki przeznaczone są na finansowanie fazy realizacji należności od odbiorców odlewów. Są one całkowicie zabezpieczone cesją należności z tytułu zrealizowanych dostaw

odlewów dla tych odbiorców. Stan pożyczek krótkoterminowych na dzień 31.12.2013 r. wzrósł o 2.722 tys. zł w stosunku do roku poprzedniego, a stan pożyczek długoterminowych wzrósł o 1.275 tys. zł.

Tabela 4 Struktura i dynamika źródeł finansowania (w tys. zł).

PASYWA	31.12.2013	31.12.2012	Struktura 2013 (%)	Struktura 2012 (%)	Dynamika 2013/2012 (%)
A. Kapitał własny	90 615	89 798	58,7	59,6	0,9
1. Kapitał zakładowy	43 187	43 187	28,0	28,6	-
2. Kapitał zapasowy	32 819	28 166	21,3	18,7	16,5
3. Kapitał zapasowy (aggio)	13 034	13 034	8,4	8,6	0,0
4. Zyski/straty aktuarialne	(451)	(600)	(0,3)	(0,4)	24,8
5. Niepodzielony wynik finansowy	12	1 488	0,0	1,0	0,0
6. Zysk (strata) netto	2 014	4 523	1,3	3,0	-55,5
B. Zobowiązania długoterminowe	17 301	15 912	11,2	10,6	8,7
1. Kredyty i pożyczki	-	-	-	-	-
2. Zobowiązania finansowe	4 818	3 686	3,1	2,4	30,7
3. Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	6 245	7 293	4,0	4,8	-14,4
4. Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne	6 238	4 933	4,0	3,3	26,5
C. Zobowiązania krótkoterminowe	46 470	45 031	30,1	29,9	3,2
1. Kredyty i pożyczki	9 832	5 028	6,4	3,3	95,5
2. Zobowiązania finansowe	3 022	2 745	2,0	1,8	10,1
3. Zobowiązania handlowe	7 846	10 844	5,1	7,2	-27,6
4. Zaliczki otrzymane na poczet realizacji kontraktów	19 016	18 260	12,3	12,1	4,1
5. Zobowiązania pozostałe	2 972	3 283	1,9	2,2	-9,5
6. Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne	1 540	1 484	1,0	1,0	3,8
7. Pozostałe rezerwy	2 242	3 121	1,5	2,1	-28,2
8. Inne rozliczenia międzyokresowe	-	266	-	0,2	-100,0
P a s y w a r a z e m	154 386	150 741	100,0	100,0	2,4

Podstawowe źródło finansowania aktywów Spółki stanowi kapitał własny, którego udział w sumie bilansowej wyniósł 58,7%. Na dzień 31.12.2012 r. wskaźnik ten wynosił 59,6%. Wartość kapitału obcego zwiększyła się z poziomu 60.943 tys. zł na koniec 2012 roku do poziomu 63.771 tys. zł, tj. o 2.828 tys. zł. Zadłużenie z tytułu kredytu w rachunku bieżącym wynosiło 9.832 tys. zł. Głównym źródłem finansowania Spółki były otrzymane zaliczki w wysokości 19.116 tys. zł. Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu wynosiły 7.840 tys. zł i wzrosły się o 1.409 tys. zł w związku zawartymi dwiema nowymi umowami leasingu na maszynę i samochód. Zobowiązania handlowe zmniejszyły się o 2.998 tys. zł, tj. o 27,6 % w porównaniu z rokiem poprzednim. W analizowanym okresie Spółka zmniejszyła stan rezerw o 566 tys. zł.

Na dzień 31.12.2013 r. Spółka wykazuje następujące rezerwy:

- rezerwę na świadczenia pracownicze 7.778 tys. zł (wzrost o 1.361 tys. zł),
- rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego 6.245 tys. zł (spadek o 1.048 tys. zł),
- rezerwę na inne koszty dotyczące prowizji, montażu i gwarancji sprzedanych maszyn 2.242 tys. zł (spadek o 879 tys. zł).

Łączna wartość rezerw ujętych w pasywach bilansu wynosi 16.265 tys. zł i stanowi 10,5% sumy bilansowej.

Przepływy finansowe.

Za 2013 rok Spółka uzyskała dodatnie przepływy z działalności operacyjnej oraz ujemne przepływy z działalności inwestycyjnej i finansowej.

Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej wynosiły „+” 159 tys. zł. Za okres porównywalny 2012 r. ukształtowały się na poziomie „+” 1.881 tys. zł. Osiągnięty za 2013 r. zysk przed opodatkowaniem w wysokości 2.171 tys. zł został skorygowany głównie o:

- spadek stanu zobowiązań z wyłączeniem pożyczek i kredytów w kwocie 2.527 tys. zł,
- amortyzację o 4.373 tys. zł,
- wzrost stanu należności o 2.867 tys. zł,
- wzrost zapasów o 1.163 tys. zł.

W 2013 r. Spółka w dalszym ciągu inwestowała we własny park maszynowy. Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej są ujemne i wynosiły 866 tys. zł. Za 2012 r. wynosiły „-”6.540 tys. zł.

Wpływy z działalności inwestycyjnej stanowiły wartość 6.387 tys. zł i pochodziły z głównie z leasingu zwrotnego maszyny oraz spłaty pożyczki przez podmiot zależny.

Wydatki na działalność inwestycyjną wyniosły 7.253 tys. zł. Główne pozycje wydatków inwestycyjnych to: udzielone pożyczki spółce zależnej oraz nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych.

Przepływy pieniężne z działalności finansowej były ujemne i wynosiły 583 tys. zł. Za okres porównywalny 2012 r. ukształtowały się na poziomie „-” 678 tys. zł. Wpływy z działalności finansowej dotyczyły zaciągniętych kredytów w wysokości 4.804 tys. zł. Wydatki dotyczyły płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego w wysokości 3.223 tys. zł., wypłaty dywidendy w wysokości 1.296 tys. zł., spłaty odsetek od kredytów i leasingu w wysokości 868 tys. zł.

Stan środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych i w kasie zmniejszył się o 1.308 tys. zł w porównaniu ze stanem na dzień 01.01.2013 r.

4.2 Wskaźniki finansowe i niefinansowe.

Wskaźniki struktury.

Tabela 5 Wskaźniki struktury.

Wskaźniki struktury		j.m.	31.12. 2013	31.12. 2012
Wskaźnik struktury pasywów (źródeł finansowania)	(kapitał własny / kapitał obcy) * 100	%	142,1	147,3
Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym	(kapitał własny / aktywa trwałe) * 100	%	140,2	133,9
Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałem stałym	(kapitał stały / aktywa trwałe) * 100	%	166,9	157,6

Zwiększenie wartości kapitału własnego oraz kapitału stałego, wzrost zobowiązań oraz spadek aktywów trwałych w Spółce spowodowały zmianę wszystkich wskaźników struktury w porównaniu do 31.12.2012 r. Wskaźnik struktury pasywów (źródeł finansowania) zmniejszył się o 5,2 pkt.% z poziomu 147,3% do poziomu 142,1%. Nadal jednak kapitał własny ponad 1,4 krotnie przewyższył kapitał obcy.

Niewielki wzrost wielkości kapitału własnego oraz spadek wartości aktywów trwałych w firmie spowodowały poprawę wskaźnika pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym, który na koniec 2013 r. wyniósł

140,2%. Oznacza to, że aktywa trwałe Spółki są w całości finansowane kapitałem własnym i w dalszym ciągu spełniona została (podobnie jak w latach poprzednich) złota reguła bilansowa.

Nastąpiła poprawa wskaźnika pokrycia aktywów trwałych kapitałem stałym (rozumianego jako suma kapitału własnego, rezerw długoterminowych, zobowiązań długoterminowych i rozliczeń międzyokresowych długoterminowych) o 9,3 pkt. % z poziomu 157,6% na koniec 2012 r. do 166,9% na koniec 2013 r.

Wskaźniki rentowności.

Tabela 6 Wskaźniki rentowności.

Wskaźniki rentowności		j.m.	31.12.2013	31.12.2012
Rentowność aktywów (ROA)	(wynik netto / przeciętny stan aktywów) * 100	%	1,3	3,1
Rentowność kapitałów własnych (ROE)	(wynik netto / przeciętny stan kapitałów własnych) * 100	%	2,2	5,1
Rentowność przychodów	(wynik netto / przychody ogółem) * 100	%	2,5	5,2

Uzyskanie za 2013 r. zysku netto niższego o 55,5% od zysku roku ubiegłego spowodowało znaczne pogorszenie wszystkich wskaźników rentowności i pogorszenie efektywności funkcjonowania Spółki. Wskaźnik rentowności aktywów ROA informujący o efektywności wykorzystania całego majątku Spółki uległ pogorszeniu o 1,8 pkt. i wynosi 1,3%. Wskaźnik rentowności kapitałów własnych ROE wynosi 2,2%. Rentowność przychodów obniżyła się z poziomu 5,2% do poziomu 2,5%.

Wskaźniki zadłużenia.

Tabela 7 Wskaźniki zadłużenia.

Wskaźniki zadłużenia		j.m.	31.12.2013	31.12.2012
Wskaźnik ogólnego zadłużenia	(zobowiązania ogółem (bez rezerw) / aktywa ogółem) * 100	%	30,8	29,1
Stopa zadłużenia (wskaźnik zadłużenia kapitału własnego)	(zobowiązania ogółem (bez rezerw) / kapitały własne) * 100	%	52,4	48,8
Wskaźnik zadłużenia długoterminowego	(zobowiązania długoterminowe (bez rezerw) / kapitały własne) * 100	%	5,3	4,1

Wzrost zobowiązań krótkoterminowych oraz długoterminowych spowodował pogorszenie wskaźników zadłużenia w porównaniu do końca 2012 r.

Wskaźnik ogólnego zadłużenia określa udział wszystkich zobowiązań (bez rezerw) w pasywach bilansu na koniec 2013 r. i wynosi 30,8% sumy bilansowej (na koniec 2012 r. wynosił 29,1%). W oparciu o wartość wskaźnika zadłużenia kapitału własnego należy stwierdzić, że ogół zobowiązań Spółki stanowi równowartość 52,4% jej kapitału własnego. Na koniec 2012 r. zobowiązania ogółem stanowiły 48,8% wielkości kapitału własnego. Wskaźnik zadłużenia długoterminowego pogorszył się z poziomu 4,1% w 2012 r. do 5,3% na koniec 2013 r.

Wskaźniki efektywności.

Tabela 8 Wskaźniki efektywności.

Wskaźniki efektywności		j.m.	31.12.2013	31.12.2012
Szybkość obrotu zapasów	przeciętny stan zapasów * liczba dni w okresie / przychody ze sprzedaży	ilość dni	33	25
Szybkość obrotu należności z tytułu dostaw i usług	przeciętny stan należności handlowych oraz z tytułu kontraktów * liczba dni w okresie / przychody ze sprzedaży	ilość dni	301	265
Szybkość obrotu zobowiązań z tytułu dostaw i usług	przeciętny stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz otrzymanych zaliczek * liczba dni w okresie / koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	ilość dni	168	164

Wszystkie wskaźniki efektywności uległy wydłużeniu.

4.3 Nietypowe zdarzenia mające wpływ na wynik finansowy Spółki.

W 2013 r. nie wystąpiły nietypowe zdarzenia mające wpływ na wynik finansowy Spółki.

4.4 Aktualna i przewidywana sytuacja finansowa.

Aktualna sytuacja finansowa RAFAMET S.A. jest dobra. Spółka posiada według stanu na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania niższe niż w latach poprzednich wyprzedzenie kontraktowe (w odniesieniu do analogicznego okresu roku ubiegłego) jednak w ocenie zarządu sytuacja w tym zakresie będzie się poprawiać i oczekuje się uzyskania stanu kontraktacji na rok 2014 oraz częściowo na rok 2015 systematycznie do końca trzeciego kwartału bieżącego roku.

Na dzień 31.12.2013 r. Spółka posiadała zobowiązania kredytowe z tytułu kredytu w rachunku bieżącym w kwocie 9.832 tys. zł, a stan należności handlowych krótkoterminowych oraz z tytułu wyceny kontraktów wynosił 68.883 tys. zł.

Zarząd Spółki dostrzega następujące zagrożenia w zakresie działań dotyczących zarządzania zasobami finansowymi:

- wysokość kosztów finansowych może ulegać wahaniom ze względu na przewidywane w roku 2014 wykorzystanie kredytu bankowego,
- wysokość kosztów finansowych będzie ulegać zmianom ze względu na wahania kursowe walut.

Aby przeciwdziałać mogącym wystąpić zagrożeniom, Zarząd Spółki podjął działania minimalizujące powyższe ryzyka, na które narażona jest Spółka oraz pozyskał linie kredytowe jak i linie gwarancyjne pozwalające osiągnąć wyznaczone cele w postaci realizacji prognoz sprzedaży oraz procesu inwestycyjnego. Działania Zarządu koncentrują się również wokół problematyki dostosowania systemu informacji ekonomicznej do potrzeb nowoczesnego zarządzania finansami, jak też wyposażenia przedsiębiorstwa w niezbędne zasoby majątkowo-kapitałowe.

4.5 Zarządzanie ryzykami finansowymi.

Produkcja Spółki ma charakter materiałochłonny. Udział materiałów bezpośrednich takich jak wyroby hutnicze, odlewnicze czy części maszyn, podzespołów oraz urządzeń elektrotechnicznych i hydraulicznych w kosztach produkcji jest wysoki, dlatego też wzrost cen materiałów zaopatrzeniowych w istotny sposób może wpłynąć na ryzyko wzrostu kosztów produkcji, co może mieć bezpośrednie przełożenie na rentowność sprzedaży.

Tendencja wzrostu cen zaopatrzeniowych bezpośrednio przekłada się na zmniejszenie realizowanych marż zysku ze sprzedaży wyrobów przedsiębiorstwa. Spółka stale analizuje poziom cen materiałów zaopatrzeniowych kwalifikowanych dostawców w oparciu o procedury i instrukcje wynikające z wdrożonego Zintegrowanego Systemu Zarządzania.

Emitent monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Celem Spółki jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z różnych źródeł finansowania, takich jak linia kredytowa wielocelowa (kredyt w rachunku bieżącym, kredyt odnawialny, linia do finansowania gwarancji bankowych), leasing finansowy oraz kredyt kupiecki.

Ryzyko zdolności kredytowej odbiorców Spółki jest związane z działalnością podstawową RAFAMET S.A. Klienci poddawani są wstępnej weryfikacji i w zależności od oceny sytuacji zobowiązani do przedstawienia zabezpieczeń finansowych.

Ryzyko kursu walutowego.

Ryzykiem zewnętrznym, na które Spółka nie ma wpływu, są zmiany kursowe związane z przewidywanym przez wielu zewnętrznych ekspertów umacnianiem się złotego. Ryzyko kursowe w przypadku generowania w 2013 r. około 80% przychodów ze sprzedaży w walutach wymiennalnych, stanowiło największą zmienną wpływającą na działalność firmy. Jednym ze sposobów ograniczenia ryzyka jest zawieranie kontraktów z odbiorcami z poza Europy w walucie EUR, co pozwala znacznie ograniczyć ryzyko kursowe walut z krajów o zmiennym ratingu. Produkcja Emitenta w znacznym stopniu opiera się o części, podzespoły, których ceny zależą od kursu EUR. Kompensowanie sprzedaży w EUR zakupami komponentów do produkcji w EUR jest jednym ze sposobów ograniczenia ryzyka kursowego. Ograniczanie ryzyka walutowego następuje także poprzez wykonywanie płatności z krajowymi importerami w walucie EUR. Innym sposobem eliminowania ryzyka kursowego jest zawieranie terminowych, walutowych transakcji zabezpieczających typu forward. W roku 2013 Spółka korzystała z operacji forwardowych.

Ryzyko stóp procentowych.

Rok 2013 Emitent rozpoczął z kredytem bankowym w wysokości 5.028 tys. zł. Zaciągane zobowiązania kredytowe w roku sprawozdawczym związane były z ponoszeniem dodatkowego ryzyka związanego z potencjalnym wzrostem stóp procentowych, co mogłoby mieć swoje odzwierciedlenie w ponoszonych kosztach odsetkowych. Racjonalne zadłużenie kredytowe w roku 2013 pozwalało w znacznym stopniu ograniczyć przedmiotowe ryzyko.

4.6 Ocena zarządzania zasobami finansowymi.

Spółka w okresie 2013 r. nie miała problemów z utrzymaniem płynności finansowej na poziomie operacyjnym. Spółka posiada zdolność do regulowania zobowiązań bieżących przez spieniężenie aktywów obrotowych.

Budżety przepływów gotówkowych oraz pozytywny wynik negocjacji z dostawcami towarów i usług wydłużający dotychczasowe terminy płatności, poprawiły zdolność płatniczą Spółki.

Tabela 9 Analiza porównawcza podstawowych wskaźników płynności.

Wskaźniki płynności	31.12.2012 r.	31.12.2013 r.	Optymalna wartość
Wskaźnik płynności I	2,08	2,10	1,3-2,0
Wskaźnik płynności II	1,92	1,92	1,0

W porównaniu z końcem 2012 r. mamy do czynienia z nieznacznymi zmianami wskaźników płynności w RAFAMET S.A. Wartość wskaźnika bieżącej płynności, który określa stopień wypłacalności jednostki wyniosła 2,10, natomiast wskaźnik szybkiej płynności na koniec grudnia 2013 r. nie zmienił wartości i wynosił 1,92. Wskaźniki te mieszczą się w górnych przedziałach optymalnych wartości.

4.7 Informacja o zaciągniętych i wypowiedzianych umowach dotyczących kredytów i pożyczek.

Stan zadłużenia Fabryki Obrabiarek RAFAMET S.A. z tytułu zaciągniętych kredytów na dzień 31.12.2013 r. wynosił 9.832 tys. zł. Emitent wykorzystuje środki kredytowe (kredyt w rachunku bieżącym) wynikające z umowy o limit kredytowy wielocelowy. Dostępność limitu w ramach ww. linii kredytowej w wysokości 15.000 tys. zł, zgodnie z aneksem nr 6 z dnia 12.02.2014 r., upływa dnia 16.02.2017 r. Oprocentowanie zostało ustalone na warunkach rynkowych Wibor 1M + marża banku. Umowę zawarto z PKO BP S.A. w Warszawie .

4.8 Informacja o udzielonych pożyczkach.

W dniach 16.01.2013 r. oraz 16.12.2013 r. zawarto odpowiednio Aneksy nr 1 i nr 2 do porozumienie z dnia 23.05.2012 r. w sprawie sposobu spłaty zaciągniętych pożyczek przez Zespół Odlewni „RAFAMET” sp. z o.o. Zgodnie z zawartym porozumieniem został określony nowy harmonogram spłaty skonsolidowanej pożyczki w kwocie 3.600 tys. zł w okresie od dnia 31.01.2013 r. do dnia 31.12.2015 r. Oprocentowanie zostało ustalone na warunkach rynkowych Wibor 1M + marża. Stan pożyczki na dzień 31.12.2013 r. wynosił 3.375 tys. zł.

W okresie od 29.07.2013 r. do 31.12.2013 r. Emitent udzielił spółce zależnej 15 pożyczek krótkoterminowych na kwotę 5.471 tys. zł.

Stan pożyczek krótkoterminowych na dzień 31.12.2013 r. wynosił 4.522 tys. zł.

4.9 Informacja o udzielonych i otrzymanych poręczeniach i gwarancjach.

Spółka w 2013 r. udzieliła poręczeń kredytów Zespołowi Odlewni „RAFAMET” sp. z o.o. z tytułu kredytu w rachunku bieżącym w kwocie 3.000 tys. zł dla ING Banku Śląskiego S.A. oraz kredytu w ramach linii wielocelowej w kwocie 5.700 tys. zł w Banku BPH S.A.

Dnia 07.08.2013 r. RAFAMET S.A. udzielił nowego poręczenia kredytu udzielonego spółce zależnej zgodnie z umową z dnia 07.08.2013 r. zawartą z Bankiem Millennium S.A. o kredyt złotówkowy w rachunku bieżącym do wysokości zadłużenia 6.200 tys. zł. oraz o kredyt inwestycyjny w wysokości 950 tys. zł. Otrzymane środki pieniężne przeznaczono m.in. na spłatę całości zadłużenia w banku BPH S.A.

Tabela 10 Poręczenia udzielone Zespołowi Odlewni RAFAMET Sp. z o.o. w 2013 r.

Kredytodawca /Pożyczkodawca	Data udzielenia poręczenia	Data wygaśnięcia poręczenia	Kwota kredytu /pożyczki [tys. PLN]	Efektywna stopa procentowa [%]	Termin spłaty kredytu /pożyczki
Bank BPH S.A.	14.05.2013r.	17.09.2013 r.	5.700,0	WIBOR 1M + marża	15.05.2014 r.
ING Bank Śląski S.A.	07.06.2013 r.	-	3.000,0	WIBOR 1M+marża	10.06.2014 r.
Bank Millennium S.A. Warszawa	07.08.2013 r.	-	6.200,0	WIBOR 1M+ marża	06.08.2014 r.
Bank Millennium S.A. Warszawa	07.08.2013 r.	-	950,0	WIBOR 1M+marża	31.12.2015 r.
			15.850,0		

Na dzień 31.12.2013 r. stan poręczeń udzielonych przez Emitenta spółce zależnej wynosił 10.150 tys. zł.

Dnia 07.08.2013 r. dokonano restrukturyzacji zadłużenia Grupy poprzez spłatę kredytów w banku BPH S.A. i zaciągnięcie kredytów w banku Millennium S.A. W związku z powyższym wygasło poręczenie wobec banku BPH S.A.

W trzecim kwartale 2013 r. spółka zależna spłaciła zobowiązanie z tytułu pożyczki otrzymanej w 2010 r. z WFOŚiGW w związku z czym, wygasło udzielone przez RAFAMET S.A. poręczenie w wysokości 1.913 tys. zł

Spółka RAFAMET S.A na dzień 31.12.2013 r. korzystała z gwarancji bankowych o łącznej wysokości 15.566 tys. zł. Uzyskane gwarancje dotyczyły zabezpieczenia zwrotu zaliczki, dobrego wykonania kontraktu oraz rękojmi, gwarancji zapłaty oraz gwarancji, regwarancji przetargowych, a także regwarancji zwrotu zaliczki. Gwarancje bankowe Spółka uzyskała odpowiednio w PKO BP S.A. w Warszawie, Raiffeisen Bank Polska S.A Oddział w Katowicach oraz HSBC Bank Polska S.A. Oddział w Katowicach.

W porównaniu z końcem roku 2012 nastąpił spadek wartości gwarancji bankowych, z których korzystał Emitent, o około 31 %.

4.10 Objaśnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym, a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na 2013 r.

Zarząd RAFAMET S.A. nie publikował prognoz wyników na 2013 r.

5. OPIS ISTOTNYCH CZYNNIKÓW RYZYKA I ZAGROŻEŃ.

Ryzyko konkurencji

Charakter prowadzonej działalności Emitenta i stosunkowo niewielki rozmiar rynku powodują, iż zagrożenie konkurencyjne należy uznać za porównywalne z innymi sektorami przemysłu maszynowego. Największe zagrożenie konkurencyjne występuje ze strony firm włoskich, niemieckich i czeskich, które posiadają wieloletnie doświadczenie w działalności na rynku światowym i ugruntowaną pozycję. Istotnym czynnikiem przewagi konkurencyjnej – w ocenie Emitenta – jest elastyczność i szybkość dostosowania oferty produkcyjnej do specyficznych wymogów poszczególnych odbiorców. Istotnym elementem konkurencyjności jest także skuteczne rozpoznanie rynku ostatecznych odbiorców-użytkowników obrabiarek. Emitent w swoich działaniach handlowych na rynkach międzynarodowych korzysta z usług pośredników handlowych i lokalnych agentów, zatem potencjalnym czynnikiem ryzyka jest nietrafny dobór agenta na obsługiwany rynek i ewentualne konsekwencje w zakresie skutecznego konkurowania na danym rynku.

Ryzyko dotyczące specyfiki działalności operacyjnej i charakteru produktów emitenta

Produkcja RAFAMET S.A. ma charakter jednostkowy lub małoseryjny, a zawierane kontrakty charakteryzują się wysoką wartością jednostkową i długim czasem realizacji, co stwarza potencjalne zagrożenie związane z relatywnie wysokim wpływem pojedynczych kontraktów na wyniki finansowe oraz ryzyko niepełnej i nieterminowej realizacji płatności za produkt. Celem minimalizacji powyższego ryzyka w kontraktach stosowany jest etapowy tryb płatności. W przypadku kontrahentów z rynków charakteryzujących się małą wiarygodnością wykorzystywane są akredytywy bankowe. Corocznie istotna część produktów Spółki kierowana jest do odbiorców, których właścicielami są podmioty państwowe (w segmencie kolejowym). Emitent jest w stanie wytwarzać zróżnicowany asortyment obrabiarek, jednakże struktura posiadanego parku maszynowego generalnie jest dostosowana do produkcji obrabiarek o średnich gabarytach (kolejnictwo) oraz wielkogabarytowych (zaplecze przemysłu energetycznego). W przypadku znaczącej zmiany w strukturze popytu na rzecz obrabiarek wielkogabarytowych ograniczeniem w sferze produkcji może być obróbka dużych elementów i ich montaż.

Jednostkowy i małoseryjny charakter produkcji i ograniczenia w elastyczności dostosowania struktury produkcji do zmian popytu mogą powodować wahania przychodów ze sprzedaży i rentowności osiąganej przez Emitenta.

Istotne ryzyko związane jest także z pozyskiwaniem, w skorelowany sposób z procesem produkcyjnym i cyklem finansowania produkcji niektórych istotnych komponentów takich jak: łożyska wielkogabarytowe czy ciężkie odlewy.

Istotnym czynnikiem ryzyka może stać się skumulowanie zamówień od klientów, co może wpływać na czas realizacji zamówienia. Głównym czynnikiem mającym wpływ na czas produkcji pozostaje wydajność

spółki zależnej Emitenta - Zespołu Odlewni „RAFAMET” sp. z o.o. W celu ograniczenia tego ryzyka RAFAMET S.A. podjął działania, mające na celu zwiększenie mocy produkcyjnych odlewni oraz zmianę profilu produkcji tej spółki, polegające na odejściu od produkcji detali lekkich na rzecz skoncentrowania się na produkcji detali ciężkich. Spółka zależna posiada szósty tzw. „dół formierski” oraz nowoczesny piec do topienia żeliwa, które pozwalają na znaczne rozszerzenie asortymentu produkowanych odlewów.

Ryzyko rynków zbytu

Emitent sprzedaje produkty głównie na rynkach zagranicznych, w krajach o zróżnicowanej sytuacji makroekonomicznej. Cykl zakupów produktów Emitenta wiąże się co prawda bardziej z koniecznością odnawiania parku maszynowego użytkowników i nie jest bezpośrednio powiązany z bieżącą koniunkturą, ale dłuższe pogorszenie sytuacji makroekonomicznej w danym kraju stanowi zagrożenie dla uzyskiwania stabilnych przychodów i marż na danym rynku. Emitent prowadzi swoją działalność handlową także na rynkach o podwyższonym ryzyku politycznym i w krajach, wobec których społeczność międzynarodowa wprowadziła ograniczenia swobody obrotu. Zaostrzenie sytuacji politycznej i konieczność uzyskiwania licencji eksportowej stanowią zatem czynnik ryzyka. Obserwowany wzrost napięcia politycznego na Ukrainie i w Rosji w przypadku jego eskalacji jest ryzykiem, które należy rozpatrywać, gdyż w planie sprzedaży na rok 2014 Emitent zakładała ulokowanie na tych rynkach sprzedaży o wartości około 16.180 tys. zł. Ostatnie lata nie były dla producentów obrabiarek na świecie okresem najlepszym. Portfele zamówień skurczyły się istotnie, a dynamika przyrostu nowych zamówień spadła znacząco. Znamy przykłady dobrych, np. niemieckich, japońskich i amerykańskich firm, które stanęły nieoczekiwanie wobec sytuacji całkowitego braku nowych zamówień. Wiele firm zakończyło działalność, a wśród nich znalazły się również znane marki. Choć sygnały dochodzące z rynków zagranicznych wskazują na poprawę sytuacji i perspektywę wzrostu sprzedaży obrabiarek na świecie, to jednak uważamy, że rok 2014 będzie kolejnym okresem o charakterystyce kryzysowej, ze spadkiem dynamiki przyrostu zamówień, obniżeniem ogólnego poziomu cen ze skutkiem dla rentowności, zaostrzającą się walką konkurencyjną, również ze strony nowych podmiotów na rynku, itp.

Ryzyko kursowe

Czynnikiem zewnętrznym wpływającym na działalność i wyniki Spółki za rok 2013 było kształtowanie się relacji kursowych (PLN/EUR oraz PLN/USD). Elementem, który wyraźnie utrudniał wykonanie planu sprzedaży roku 2013 były duże wahania w trakcie roku wartości waluty krajowej w relacji do ww. walut. Statystycznie, bilansowo dokonana wycena wartości sprzedaży (otwartych kontraktów długoterminowych) na dzień 31.12.2013 r. dokonana została w warunkach wyraźnie niekorzystnych relacji kursowych, które ukształtowały się na ten dzień.

Wysoki udział sprzedaży eksportowej w przychodach Emitenta generuje wysokie ryzyko kursowe, szczególnie istotne w przypadku kontraktów zawartych na dłuższe okresy czasu. Dla ograniczenia ryzyka kontraktów z odbiorcami z krajów o mniej stabilnych walutach, umowy zawierane są w EUR lub USD. Na ograniczenie ryzyka kursowego wpływa realizacja zakupów komponentów i materiałów w walutach sprzedaży wyrobów gotowych (materiały importowane stanowią około 40 % wartości materiałów ogółem stosowanych w produkcji). Instrumentem ograniczania ryzyka kursowego może stać się zawieranie walutowych transakcji zabezpieczających. Produkcja RAFAMET S.A. w znacznym stopniu opiera się o kom-

ponenty, których ceny zależą od kursu EUR. Kompensowanie sprzedaży w EUR z zakupami komponentów do produkcji w EUR ogranicza ryzyko walutowe.

Ryzyko stóp procentowych

Działalność Emitenta w przypadku zwiększenia finansowania obcego może w przypadku wzrostu rynkowych stóp procentowych, wiązać się ze zwiększonymi kosztami finansowymi z tytułu obsługi zaciąganych zobowiązań. Biorąc jednak pod uwagę sygnały polityki finansowej przez NBP, skutkujące prawdopodobnym wzrostem referencyjnej stopy procentowej w drugim półroczu 2014r., zagrożenie to jest przez Emitenta dostrzegane.

Ryzyko współpracy z instytucjami finansowymi

W strukturze finansowania bieżącej działalności istotną rolę może odgrywać finansowanie z wykorzystaniem kredytów bankowych, istnieje zatem ryzyko, że Spółka nie będzie w stanie pozyskać takiego finansowania w terminach i warunkach optymalizujących koszty. Powyższy czynnik może mieć negatywny wpływ na działalność oraz sytuację finansową i osiągnięte wyniki.

Ryzyko wzrostu cen materiałów zaopatrzeniowych

Wzrost cen materiałów zaopatrzeniowych w istotny sposób wpływać może na ryzyko wzrostu kosztów produkcji i kształtowania się rentowności, bowiem produkcja ma charakter materiałochłonny, a udział wyrobów hutniczych i komponentów w postaci części maszyn i urządzeń elektrotechnicznych w kosztach produkcji jest wysoki. Emitent zabezpiecza się przed zmianami cen importowanych materiałów zaopatrzeniowych wykorzystując tzw. heging naturalny (dostawę dewiz pozyskanych z eksportu). Kolejnym sposobem na ograniczenie ryzyka wzrostu cen jest dokonywanie zakupu materiałów i usług do produkcji w oparciu o politykę kilku dostawców jednego materiału, usługi i towaru, co powoduje poprawne relacje rynkowe skutkujące możliwością oddziaływania w znacznym stopniu na poziom cen. W przypadku dostawców – monopolistów istnieje duże uzależnienie i mała możliwość oddziaływania na cenę.

Ryzyko dotyczące wykwalifikowanej i doświadczonej kadry pracowniczej

Istnieją ograniczenia w pozyskaniu wykwalifikowanych i wysokowykwalifikowanych pracowników oraz osób chętnych do podjęcia się prac ciężkich przy spełnianiu optymalnych oczekiwań pracodawcy. Ewentualna utrata wykwalifikowanych pracowników w takich zawodach jak konstruktor, elektronik, technolog, elektryk obrabiarek, monter obrabiarek, frezer, wytaczarz oraz ograniczenia w pozyskaniu nowych pracowników na zastępstwa zatrudnieniowe (wysoka średnia wieku załogi), a także procedury rekrutacji i koszty związane z wdrażaniem nowozatrudnionych pracowników, mogą wpływać na efektywność działalności.

Ryzyko związane z otoczeniem makroekonomicznym

Otoczenie gospodarcze charakteryzujące się brakiem istotnych oznak przełamywania dekoniunktury światowej w branży obrabiarkowej i spadkiem ilości nowych zamówień na wyroby produkowane przez Spółkę – to najważniejszy negatywny zewnętrzny czynnik wpływający na warunki funkcjonowania Emitenta.

Ze względu na specyfikę produktów, na poziom sprzedaży wpływa ogólne tempo wzrostu gospodarczego, a przede wszystkim poziom realizowanych inwestycji (zakupy nowych maszyn). Aktualna sytuacja ekonomiczna wpływa na spadek nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw, co przekłada się na spadek sprzedaży, osiągane wyniki i sytuację finansową. Globalna sytuacja może negatywnie oddziaływać na sytuację finansową odbiorców i przełożyć się na sytuację finansową Emitenta.

W ocenie Zarządu Spółka jest w średnim stopniu narażona na działanie opisanych czynników ryzyka i zagrożeń.

6. OFEROWANE PRODUKTY, SPRZEDAŻ I RYNKI ZBYTU.

6.1 Produkty i usługi.

Obrabiarki i urządzenia

1. Tokarki poziome do obróbki i regeneracji profilu jezdnych kół pojazdów szynowych wymontowanych z pojazdów. Obrabiarki wyposażone są w układy sterowania numerycznego CNC oraz regulowane układy napędu posuwu. Ponadto posiadają wyposażenie do automatycznego prowadzenia procesu regeneracji, zarówno w zakresie przygotowania danych dla procesu, jak też kontroli jego wykonania. Produkowane typy obrabiarek to: UBF 112 N, UBE 150 N oraz UFB 125 N z napędem ciernym dla dokładnej obróbki kół pojazdów szynowych o wielkich prędkościach.

Odmianą tej grupy obrabiarek są także tokarki w układzie portalu (przelotowe), znacznie ułatwiające manewrowanie zestawami w warsztacie użytkownika. Produkowane typy to UDA 112 N oraz UDA 125 N. Posiadają one modułowe wyposażenie, zestawiane w zależności od potrzeb użytkownika. Sterowanie pracą maszyn zapewniają nowoczesne układy CNC współpracujące z podobnej klasy napędami regulowanymi o cyfro-

wej strukturze jednostki regulacyjnej. Pulpity sterownicze maszyn zawierają ekrany graficzne lub semigraficzne, umożliwiające operatorowi komfortową obsługę obrabiarki oraz szeroką diagnostykę zakłóceń jej działania. Komunikacja z operatorem odbywa się w języku użytkownika.

2. Tokarki podtorowe do obróbki i regeneracji profilu jezdnych kół pojazdów szynowych, bez ich wymontowania z pojazdów. Obrabiarki posiadają specjalistyczne wyposażenie dla mocowania, ustalenia położenia kół zestawu oraz przeniesienia napędu na obrabiane zestawy. Wyposażone są w układy sterowania numerycznego CNC oraz regulowane układy napędu posuwu. Posiadają wyposażenie do automatycznego prowadzenia procesu regeneracji, zarówno w zakresie przygotowania danych dla procesu, jak też kontroli jego wykonania. Produkowane typy obrabiarek to: UGE 180 N, UGE 300 N oraz UGE 400 N.

W ramach działalności innowacyjnej konsekwentnie rozszerzana jest modernizacja konwencjonalnej tokarki podtorowej typu UGB 150. W pierwszym etapie modernizacja dotyczyła przyrządu do pomiaru średnicy, opracowanego w oparciu o standardowe moduły sterownika programowalnego oraz zwiększenia dokładności dokonywanego pomiaru. Następnym krokiem było zastosowanie sterownika programowalnego do sterowania całej obrabiarki wraz z procesem odtwarzania profilu. Obecnie wdrożony jest kolejny etap modernizacji, polegający na wyposażeniu maszyny w układ sterowania numerycznego CNC, integrujący wszystkie dotychczasowe funkcje robocze, zapewniający skrawanie dowolnej ilości profili, w tym profili ekonomicznych oraz umożliwiającą określenie zużycia profilu i przygotowanie optymalnych danych do skrawania.

3. Tokarki karuzelowe uniwersalne, o szerokim zakresie średnic stołów roboczych od 1.000 mm do 8.000 mm i średnicy toczenia do 13.000 mm, zróżnicowanych prędkościach obrotowych stołu (od 25 do 400 obr./min.) i zróżnicowanym obciążeniu stołu (od 6 do 300 ton). Obrabiarki wyposażone w dodatkowe wrzeciono wiertarsko-frezarskie oraz specjalizowany napęd dla dokładnego kąтового pozycjonowania stołu. Sterowanie obrabiarek wyłącznie przez układy sterowania CNC oraz odpowiednie sterowane cyfrowo napędy.

Posiadają precyzyjne systemy pomiaru położenia narzędzia. Obrabiarki posiadają bogate wyposażenie w oprzyrządowanie do automatycznej wymiany narzędzi i głowic narzędziowych, jak również do realizacji automatycznego pomiaru narzędzi skrawających i obrabianego detalu. Produkowane typy to: KCM 150 N, KCM 200 N, KCI 210/280 N, KCI 250/280 N, KCI 320/350 N, KCI 400/540 N, KCI 500/550 N, KCI 500/700 N, KCI 700/800 N, KDC 630/700 N, KDC 700/800 N.

4. Tokarki poziome uniwersalne i specjalizowane.

Zapewniają precyzyjną obróbkę ciężkich detali.

Posiadają budowę modułową, pozwalającą na ich łatwą rozbudowę, celem przystosowania do indywidualnych wymagań użytkownika. Wyposażone są w wielopozycyjne głowice rewolwerowe z narzędziami tokarskimi i obrotowymi. Dodatkowy napęd zapewnia dokładne pozycjonowanie kątowe obrabianego detalu, np. dla wykonania

prac wiertarskich lub frezarskich. Obrabiarki sterowane są układami CNC i sprzężonymi z nimi napędami regulowanymi cyfrowo. Posiadają precyzyjne systemy pomiaru położenia narzędzia oraz detalu. Produkowane typy to HTC 125 CNC, HTV 200 CNC, HTV 240 CNC, TOK 80 CNC oraz TOK 100 CNC.

5. Frezarki bramowe uniwersalne z przesuwym stołem dla precyzyjnej i wydajnej obróbki różnorodnych detali o dużych wymiarach.

Wyposażone w nowoczesne komponenty składowe oraz układy sterowania numerycznego CNC o wszechstronnych możliwościach technicznych i technologicznych. Wyposażone w głowice narzędziowe stałe i przestawne, z napędem wrzeciona o szerokim zakresie regulacji prędkości i wysokiej dokładności biegu wrzeciona. Produ-

rowane typy obrabiarek: FBM 200 CNC, FBM 350 CNC. Specyficzną odmianą produkowanych frezarek jest obrabiarka z przesuwą bramą (Gantry), typu GMC 320 CNC i GMC 400 CNC. Przystosowana jest do obróbki detali wielkogabarytowych o długości do 22 metrów. Obrabiarka wyposażona jest w wymienne głowice narzędziowe mocowane automatycznie. Kolejną odmianą oferowanych frezarek jest typ HSM 180 CNC. Frezarka do „szybkiego” frezowania elementów aluminiowych lub tytanowych, głównie dla przemysłu lotniczego.

6. Obrabiarki specjalne. Wśród nich w pierwszej kolejności należy mówić o frezarkach do wykorbień typ FS 550 CNC i FS 600 CNC. Średnica freza tarczowego wynosi odpowiednio 5500 i 6000 mm. Obrabiarka służy do zgrubnego frezowania elementów wykorbień, z przeznaczeniem do wałów korbowych silników okrętowych dużych mocy.

Remonty i modernizacje obrabiarek

1. Remonty obrabiarek.

Spółka wykonuje remonty obrabiarek produkcji własnej i obcej. W ramach remontu dokonuje się regeneracji podstawowych elementów obrabiarki, takich jak łoża, stojaki, belki suportowe, suporty, itp. Wymienia się elektryfikację i hydraulikę. Wykonuje się nowe szafy sterownicze i agregaty hydrauliczne.

2. Modernizacje obrabiarek.

Modernizacja polega na wyposażeniu obrabiarki w układ sterowania numerycznego CNC, integrujący wszystkie dotychczasowe funkcje robocze, zapewniający skrawanie dowolnej ilości profili, w tym profili ekonomicznych oraz umożliwiającą określenie zużycia profilu i przygotowanie optymalnych danych do skrawania.

Usługi

1. Opracowania dokumentacji konstrukcyjnej na modernizację maszyn i urządzeń produkcji własnej i obcej. Dotyczy to modernizacji w zakresie mechanicznym, hydraulicznym, smarowania oraz elektrycznym wraz z opracowaniem oprogramowania PLC.
2. Opracowania programów technologicznych dla obrabiarek sterowanych numerycznie dla obróbki części.
3. Obróbka detali (zasadniczo w zakresie obróbki wiórowej).
4. Pomiary geometryczne maszyn i urządzeń przy użyciu precyzyjnych urządzeń laserowych.
5. Oprogramowania specjalistyczne do stosowania w produkowanych obrabiarkach.
6. Serwisy i montaż obrabiarek.

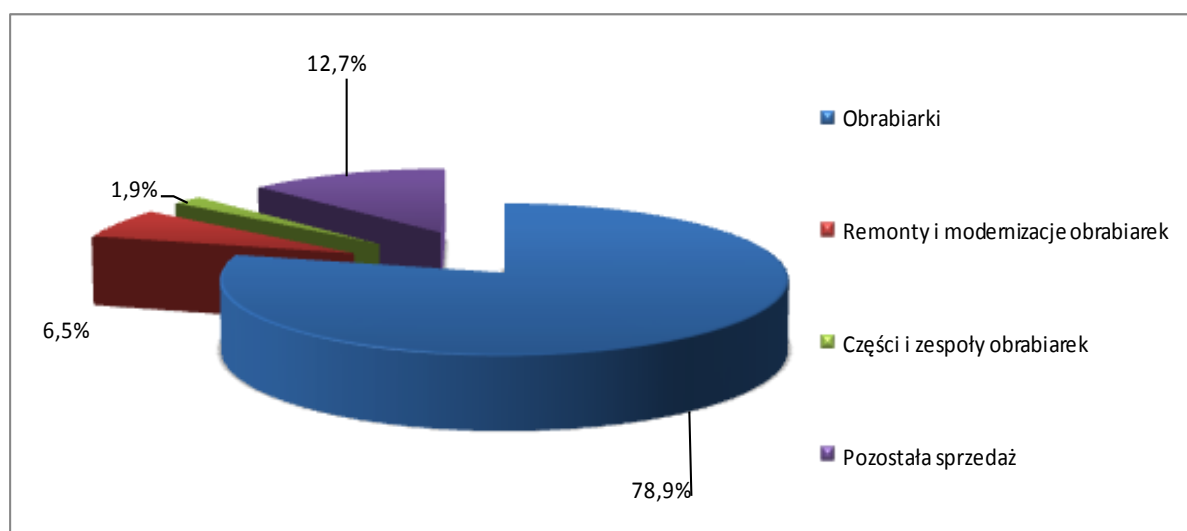
6.2 Struktura asortymentowa sprzedaży.

Podstawowym produktem, sprzedawanym w 2013, ze sprzedaży którego Spółka osiągnęła swoje przychody w części największej (wg zestawienia „Struktura asortymentowa sprzedaży RAFAMET S.A. w 2013 r.”), bo prawie 80% całości obrotów była grupa „obrabiarki i urządzenia”. Spółka sprzedała nowych obrabiarek i urządzeń w wyrażeniu wartościowym w 2013 r. o 12% mniej niż w 2012 r. Również w grupie asortymentowej „części i zespoły obrabiarek” nastąpił spadek sprzedaży o około 35% w stosunku do roku poprzedniego. Natomiast w grupie asortymentowej „remonty i modernizacje obrabiarek” nastąpił zdecydowany wzrost sprzedaży w porównaniu do roku 2012, bo aż o 130%, głównie na rynku krajowym.

Tabela 11 Struktura asortymentowa sprzedaży RAFAMET S.A. w 2013 r.

Asortyment	Wykonanie 2012		Wykonanie 2013		Dynamika
	Wartość (tys. zł)	Udział w sprzedaży (%)	Wartość (tys. zł)	Udział w sprzedaży (%)	
Obrabiarki i urządzenia ogółem: w tym: kraj eksport	72 009 16 777 55 232	87,6	63 173 2 343 60 830	78,9	87,7%
Remonty i modernizacje obrabiarek ogółem: w tym: kraj eksport	2 261 1 793 467	2,8	5 192 4 217 975	6,5	229,6%
Części i zespoły obrabiarek ogółem: w tym: kraj eksport	2 313 633 1 680	2,8	1 490 793 697	1,9	64,4%
Pozostała sprzedaż ogółem: w tym: kraj eksport	5 584 3 331 2 253	6,8	10 189 8 603 1 586	12,7	182,5%
Sprzedaż ogółem: w tym: kraj eksport	82 168 22 536 59 632	100	80 044 15 957 64 087	100	97,4%

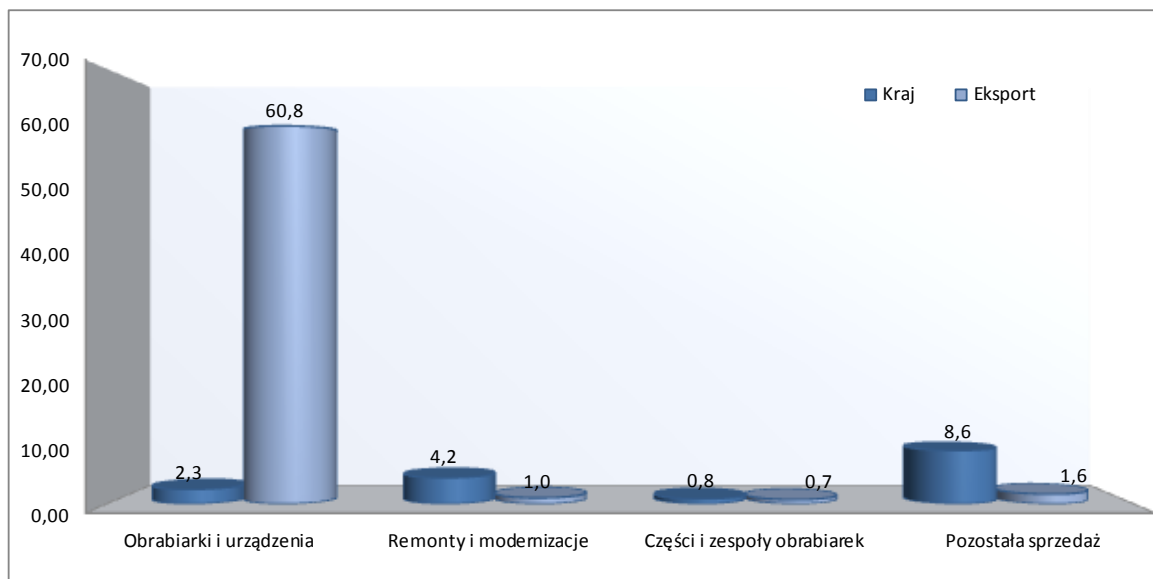
Wykres 2 Struktura asortymentowa sprzedaży RAFAMET S.A. w 2013 r.

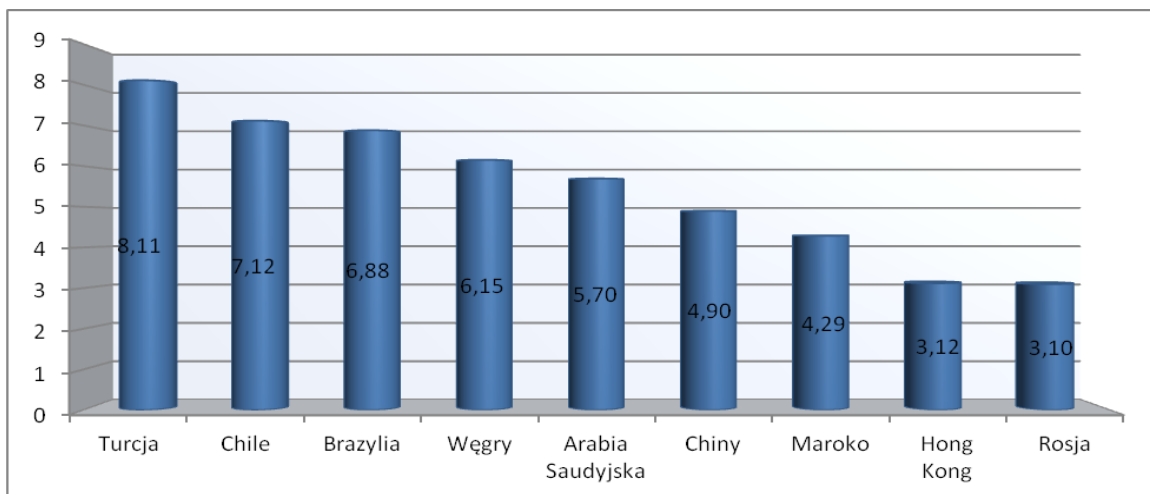
6.3 Informacje o rynkach zbytu z uwzględnieniem podziału na rynki krajowe i zagraniczne.

W 2013 r. Fabryka Obrabiarek RAFAMET S.A. sprzedała swoje produkty, towary, materiały i usługi na ogólną wartość 80.043,9 tys. zł, co stanowi spadek o 2,6% w stosunku do wyniku roku poprzedniego.

Wykres 3 Struktura asortymentowa sprzedaży RAFAMET S.A. w 2013 r. z uwzględnieniem sprzedaży zagranicznej i krajowej.

Wykres 4 Sprzedaż RAFAMET S.A. w 2013 r. na wybrane rynki (w tys. PLN).

W 2013 r. większą część swoich przychodów Spółka zrealizowała na rynku zagranicznym. Sprzedaż na ten rynek w omawianym okresie wyniosła 64.086,8 tys. zł, co stanowi prawie 80% ogółu sprzedaży RAFAMET S.A. (w 2012 r. sprzedaż eksportowa Spółki wyniosła 59.631,8 tys. zł, co stanowiło 72,6% jej ogólnej sprzedaży). Sprzedaż na rynek zagraniczny w stosunku do roku poprzedniego wzrosła o ponad 7%. Największym odbiorcą, na rzecz którego sprzedaż Spółki wyniosła powyżej 7% ogółu sprzedaży była w omawianym okresie Turcja, gdzie sprzedaż wyrobów i usług wyniosła 8.110,3 tys. zł, co stanowi 10,1% ogółu sprzedaży, Chile (odpowiednio za kwotę 7.116,1 tys. zł, co stanowi 8,9% ogółu sprzedaży), Brazy-

lia (kwota 6.880,7 tys. zł, co stanowi 8,6% ogółu sprzedaży), Węgry (odpowiednio za kwotę 6.153,1 tys. zł, co stanowi 7,7% ogółu sprzedaży) oraz Arabia Saudyjska (5.694,9 tys. zł, co stanowi 7,1% ogółu sprzedaży). Innymi istotnymi rynkami sprzedaży eksportowej dla RAFAMET S.A. były Chiny, Maroko, Hong Kong oraz Rosja. Wartość sprzedaży na te rynki wyniosła 15.408,6 tys. zł, czyli 19,2% ogółu sprzedaży.

Tabela 12 Sprzedaż zagraniczna RAFAMET S.A. w 2013 r. na wybrane rynki.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość w tys. PLN	Udział w sprzedaży ogółem w %
I.	Sprzedaż ogółem	80 043,9	100%
II.	Sprzedaż zagraniczna, w tym:	64 086,8	80,0%
1.	Turcja	8 110,3	10,1%
2.	Chile	7 116,1	8,9%
3.	Brazylia	6 880,7	8,6%
4.	Węgry	6 153,1	7,7%
5.	Arabia Saudyjska	5 694,9	7,1%
6.	Chiny	4 900,0	6,1%
7.	Maroko	4 289,6	5,3%
8.	Hong Kong	3 119,7	3,9%
9.	Rosja	3 099,4	3,9%

Sprzedaż krajowa wyniosła w 2013 r. 15.957 tys. zł, czyli 20% wolumenu sprzedaży ogółem, co oznacza 30%-owy spadek sprzedaży w porównaniu do 2012 r. Największym krajowym odbiorcą, dla którego Spółka osiągnęła swoje przychody w części największej (wg zestawienia „Sprzedaż krajowa RAFAMET S.A. w 2013 r.”) są Przedsiębiorstwo Remontowo – produkcyjne „ZK-REM” ze Zdzieszowic (2,7% ogółu sprzedaży), „Koleje Mazowieckie – KM” Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (2,5% ogółu sprzedaży) oraz Pojazdy Szynowe Pesa Bydgoszcz S.A. z siedzibą w Bydgoszczy (2,1% ogółu sprzedaży) Emitent zrealizował zamówienia na rzecz tych firm na łączną kwotę 5.867,7 tys. zł, czyli 7,3% ogółu sprzedaży.

Tabela 13 Sprzedaż krajowa RAFAMET S.A. w 2013 r. z uwzględnieniem wybranych odbiorców krajowych.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość w tys. PLN	Udział w sprzedaży ogółem w %
I.	Sprzedaż ogółem	80 043,9	100%
II.	Polska, w tym:	15 957,1	19,9%
1.	Przedsiębiorstwo Remontowo - Produkcyjne "ZK-REM"	2 174,5	2,7%
2.	„Koleje Mazowieckie – KM” Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie	1 990,0	2,5%
3.	Pojazdy Szynowe Pesa Bydgoszcz S.A.	1 703,2	2,1%

7. INFORMACJA O ZAWARTYCH UMOWACH ZNACZĄCYCH.

W 2013 r. Emitent zawierał następujące umowy znaczące w rozumieniu przepisów Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U.2014, poz. 133):

- Aneks do umowy z dnia 30.06.2011 r. zawartej z firmą Akdaş Döküm Sanayi ve Ticaret A.Ş. z Turcji. Przedmiotem zawartego aneksu jest zwiększenie zakresu dostawy oraz wykonanie dodatkowych usług kontraktowych związanych z przedmiotem dostawy. W związku z rozszerzeniem zakresu prac na rzecz Kupującego łączna wartość przedmiotu umowy została zwiększona o 200.000,00 EUR, czyli do 5.500.000,00 EUR i na dzień zawarcia aneksu do umowy wynosiła 22.845.900,00 zł.
O zawarciu i warunkach aneksu Emitent informował raportem bieżącym nr 5/2013 z dnia 20.03.2013 r.
- Aneks nr 8 z dnia 29.05.2013 r. do umowy o linię gwarancji z dnia 14.10.2009 r. Przedmiotem umowy jest udzielenie linii gwarancyjnej do wysokości określonego limitu, tj. 4.000.000,00 EUR, o czym Emitent informował w raporcie bieżącym nr 10/2012 z dnia 02.04.2012 r. Na podstawie aneksu termin dostępności limitu określono na dzień 30.05.2014 r.
O zawarciu aneksu Emitent informował w raporcie bieżącym nr 21/2013 z dnia 14.06.2013 r.
- Aneks nr 8 z dnia 10.07.2013 r. do umowy o **limit wierzytelności** z dnia 29.07.2009 r. Dotychczasowa kwota limitu uległa podwyższeniu o kwotę 4.000.000,00 zł do wysokości 16.000.000,00 zł.
Emitent może wykorzystywać przedmiotowy limit w następujących formach:
  - do kwoty 12.000.000,00 zł na gwarancje bankowe: przetargowe, zwrotu zaliczki, dobrego wykonania umowy, rękojmi, płatnicze oraz gwarancji mieszanych. W ramach obowiązującego limitu będą wystawiane gwarancje do kwoty 12.000.000,00 zł z terminem ważności do dnia 15.06.2016 r., natomiast gwarancje do kwoty 7.200.000,00 zł z terminem ważności do 29.12.2017 r.,
  - do kwoty 4.000.000,00 jako kredyt w rachunku bieżącym z okresem spłaty do 31.07.2014 r. Okres wykorzystania limitu został ustalony na 31.07.2014 r.Zabezpieczenie **limitu wierzytelności** stanowi cesja wierzytelności z kontraktów zaakceptowanych przez Bank.
O zawarciu aneksu Emitent informował raportem bieżącym nr 25/2013 z dnia 16.07.2013 r.

8. INWESTYCJE.

Działalność inwestycyjna Spółki w 2013 r. realizowana była w zakresie modernizacji maszyn i urządzeń, zakupu maszyn, modernizacji obiektów budowlanych, zakupu sprzętu komputerowego i oprogramowania, zakupu urządzeń i narzędzi, zakupu środków transportu oraz wyposażenia pomieszczeń. Nakłady inwestycyjne w okresie sprawozdawczym wyniosły łącznie 1.604 tys. zł.

Do najważniejszych zadań inwestycyjnych zrealizowanych w 2013 r. należy zaliczyć:

- 1) modernizację maszyn i urządzeń,
Istotnym zadaniem w tej grupie wydatków inwestycyjnych było rozpoczęcie budowy obrabiarki WFA3-200 CNC. W ramach tego zadania inwestycyjnego zakupiono elementy korpusowe do obrabiarki oraz układ sterowania Siemens na łączną kwotę 1.001 tys. zł. Zakończono również budowę tokarki karuzelowej KCI 250/320 oraz dokonano leasingu zwrotnego tej obrabiarki.
Emitent poniósł również wydatki związane z wykonaniem fundamentu - stanowiska montażowego obrabiarek UDA 125 N. Wartość tej inwestycji to kwota 45 tys. zł.
Pozostałe nakłady poniesione na modernizację maszyn i urządzeń wyniosły ok.50 tys. zł.
- 2) modernizację obiektów budowlanych,
W ramach tej grupy nakładów inwestycyjnych zakończono instalację świetlików dachowych oraz doposażono hale produkcyjne w urządzenia grzewcze. Nakłady finansowe przeznaczone na ten cel to 268,9 tys. zł.
- 3) zakup środków transportu,
W roku 2013 dokonano zakupu środków transportu na kwotę 68,3 tys. zł.
- 4) zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania,
W roku 2013 na doposażenie stanowisk pracy w sprzęt komputerowy i środki łączności Spółka wydatkowała kwotę 37,1 tys. zł.
- 5) zakup narzędzi i aparatury pomiarowej,
W roku 2013 wydziały produkcyjne zostały doposażone w elektronarzędzia oraz urządzenie do filtracji oleju na łączną wartość 26,8 tys. zł.

9. ZAOPATRZENIE.

Emitent posiada dobrze rozwiniętą i zdywersyfikowaną bazę dostawców dla grupy materiałów i usług o strategicznym znaczeniu dla produkcji. W 2013 r. Spółka dokonała zakupów materiałów i usług na wartość 39.799,0 tys. zł, z czego kategorie strategiczne stanowią 80,9 %, a ich równowartość w wartości przychodów ze sprzedaży wynosi 41,4 %. Udział wartości zakupów poszczególnych kategorii w wartości sprzedaży i w zakupach ogółem kształtuje się następująco:

Tabela 14 Struktura udziału kosztów zakupów RAFAMET S.A.

L.p.	Kategoria	Udział wartości zakupów	
		w wartości sprzedaży	w wartości zakupów ogółem
1.	Odlewy odkuwki i inne materiały hutnicze	14,40%	28,10%
2.	Konstrukcje spawane i usługi obróbcze	4,00%	7,70%
3.	Sterowania i napędy oraz osprzęt elektryczny	6,80%	13,30%
4.	Aparatura i osprzęt hydrauliki siłowej	3,80%	7,40%
5.	Łożyska, prowadnice i przekładnie śrubowe	3,10%	6,00%
6.	Reduktory i komponenty mechaniczne	3,50%	6,80%
7.	Narzędzia uszczelnienia i elementy złączne	2,90%	5,70%
8.	Opakowania, farby i usługi produkcyjne	0,90%	1,80%
9.	Pozostałe kategorie	11,80%	23,20%
	Ogółem	51,20%	100,00%

Główni dostawcy kluczowego asortymentu w 2013 r.:

- Zespół Odlewni „RAFAMET” sp. z o.o. - modele i odlewy żeliwne,
- „EMSTAL” Dąbie - odkuwki i materiały stalowe,
- „STAL – TRANS” Piekary Śląskie - wyroby walcowane,
- PPHU „KON- BUD” Motkowice - osłony i konstrukcje,
- „SIEMENS” sp. z o.o. - sterowania i napędy,
- APS Sp.j. (HAIDEINHAIN) – linały pomiarowe,
- „ELEKTROART” Racibórz – aparatura elektryczna,
- „IGUS” Sp. z o.o. – kable i przewodniki,
- „HYDAC” sp. z o.o. - zasilacze i elementy hydrauliki siłowej,
- „NORMAPRESS” Spółka jawna Katowice - armatura hydrauliczna,
- SHUTON S.A. (Hiszpania) – wielkogabarytowe śruby trapezowe,
- MASTAL P.P. (ROTHERDE) – łożyska wielkogabarytowe,
- „GUDEL” sp. z o.o. Bielsko-Biała – komponenty mechaniczne,
- KABELSCHLEPP Sp. z o.o. – osłony i transportery,
- „SANDVIK Polska” sp. z o.o. – płytki skrawające,
- Centrala Techniczna „ELTECH” sp. z o.o. - narzędzia i płytki skrawające.

Poza podmiotem zależnym – Zespołem Odlewni „RAFAMET” sp. z o.o., udział żadnego innego dostawcy nie przekroczył 10% przychodów ze sprzedaży RAFAMET S.A.

10. BADANIA I ROZWÓJ, ZARZĄDZANIE JAKOŚCIĄ.

Prace badawczo - rozwojowe

Prace zrealizowane w roku 2013 to m.in.:

- opracowanie dokumentacji suportów UBE 150N, dla zapewnienia obróbki tarcz hamulcowych o wysokich parametrach jakościowych kształtu i geometrii,
- opracowanie projektu modernizacji ciężkiej tokarki podtorowej UGE 150N, z naciskiem na poprawę dokładności obróbki i obniżenia kosztów wykonania,
- opracowanie dokumentacji szyn stałych dla rodziny tokarek podtorowych, z naciskiem na obniżenie kosztów wykonania i montażu,
- opracowanie założeń technicznych do projektu nowej tokarki podtorowej UGE 180N,
- opracowanie dokumentacji konstrukcyjnej osłon dla karuzelówki z wysokociśnieniowym systemem chłodzenia narzędzi i łamania wiórów,
- opracowanie dokumentacji konstrukcyjnej dostosowania tokarki do zestawów kołowych UFB 125N do rozstawu kół 1435 i 1524 mm, wraz z systemem symetryzacji zestawu podczas jego mocowania,
- opracowanie dokumentacji technicznej prasy do zestawów kołowych,
- wykonanie badań oraz opracowanie wyników systemu samonastawnych przewodnic hydrostatycznych stołu tokarki karuzelowej KCI 250,
- opracowanie dokumentacji zoptymalizowanego układu smarowania wysokoobrotowego łożyska stołu, z eliminacją spieniania oleju, dla tokarki karuzelowej KCI 400/470,
- wykonanie dokumentacji i wdrożenie systemu chłodzenia wysokociśnieniowego narzędzi w KCI 400/470N,
- wdrożenie systemu Sinumerik 840D Solution Line do tokarek kołowych typu UBE i UDA oraz podtorowych typu UGB 150N i UGE 150N, wraz z opracowaniem graficznych obrazów interfejsu komunikacyjnego człowiek – maszyna (MMI),
- wdrożenie bezpiecznych procedur sterowania chłodzeniem wysokociśnieniowym na tokarce karuzelowej KCI 400/470N, z zachowaniem wymogów bezpieczeństwa użytkownika,
- wdrożenie systemu sterowniczo – napędowego Fanuc dla tokarki karuzelowej KCI 400/470N,
- opracowanie projektu, wykonanie badań i wdrożenie napędu osi „C”, za pomocą dwóch silników asynchronicznych typu 1PH7 i napędów Sinamics S120, w tokarce karuzelowej KCI 500.

Wydatki na prace badawczo-rozwojowe w 2013 r. wyniosły około 2.000 tys. zł.

Zintegrowany System Zarządzania i Wewnętrzny System Kontroli (WSK)

Wdrożone w Spółce, utrzymywane, nadzorowane i wciąż doskonalone systemy zarządzania (ZSZ i WSK) zapewniają pełny nadzór nad projektowaniem wytwarzaniem, kontrolą obrotu obrabiarkami i narzędziami mechanicznymi oraz prowadzoną działalnością usługową w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji obrabiarek i narzędzi mechanicznych do obróbki metalu oraz obróbką mechaniczną elementów metalowych.

Zintegrowany system zarządzania to udokumentowany i spójny system zarządzania spełniający od 1996 roku w zakresie jakości wymagania normy ISO 9001, a rozszerzony w 2010 roku o wymagania normy ISO 14001 w zakresie ochrony środowiska i normy PN-N-18001 w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Jego wdrożenie umożliwiło skuteczne i równoczesne zarządzanie wieloma podsystemami, poprzez ustanowienie i realizację jednolitej polityki. W 2013 r. pozytywny wynik auditu przeprowadzonego przez międzynarodową jednostkę certyfikującą Bureau Veritas Certification, potwierdził zgodność Zintegrowanego Systemu Zarządzania Spółki z wymaganiami powyższych norm. ZSZ umożliwia sprzedaż wyrobów i usług o jakości spełniającej oczekiwania klientów przy zachowaniu bezpiecznych warunków pracy, racjonalnym kształtowaniu środowiska i gospodarowaniu zasobami środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Przejawia się to w prowadzeniu działalności w sposób zgodny z przepisami prawa, w tym prawa miejscowego oraz decyzjami i pozwoleniami miejscowych urzędów, w szczególności w zakresie wytwarzania i postępowania z odpadami, emisji do powietrza czy pozwoleniem wodnoprawnym. Zgodnie z dokumentacją systemu prowadzone są pomiary geometrii detali własnych oraz wszystkich dostarczonych w ramach kooperacji, pomiary geometrii i parametrów elektrycznych wpływających na bezpieczeństwo użytkowania, a także głośności wszystkich produkowanych obrabiarek. Prowadzone są pomiary obrabiarek i urządzeń w ramach usług klientów, systematyczne pomiary w zakresie wielkości emisji substancji do powietrza, badania jakości odprowadzanych ścieków, badania fizykochemiczne i mikrobiologiczne pobieranej wody. Wszystkie przyrządy pomiarowe którymi dokonywane są pomiary są okresowo sprawdzane w celu zapewnienia ciągłości pomiarowej z wzorcami krajowymi.

Procesy produkcyjne prowadzone są w taki sposób, aby maksymalnie ograniczyć powstawanie uciążliwych dla środowiska zanieczyszczeń. Powstające w toku produkcji oraz podczas montażu maszyn u odbiorców odpady są segregowane i ściśle ewidencjonowane, a tam gdzie jest to możliwe, powtórnie wykorzystywane. Kryteria środowiskowe oraz bezpieczeństwa i higieny pracy uwzględniane są również podczas realizacji zakupów i współpracy z podwykonawcami oraz odbiorcami. W zakresie dostaw dba się, aby stosowane substancje i mieszaniny chemiczne były ewidencjonowane i posiadały karty charakterystyki substancji chemicznych, a z dostawcami uzgadniane są zasady dotyczące postępowania z opakowaniami po substancjach niebezpiecznych. W zakresie produkcji, a także zakupu maszyn i urządzeń, brane są pod uwagę: energooszczędność, minimalizacja hałasu i wymagania w zakresie stosowanych substancji. Z usługodawcami ustalane są zasady postępowania z odpadami. Podejmowane są działania mające na celu obniżenie opłat środowiskowych, np. poprzez zmniejszenie kosztów wywozu odpadów związane z wprowadzeniem zasad ich segregacji oraz eliminację pustych przebiegów maszyn możliwe dzięki lepszemu planowaniu produkcji.

Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A. w 2013 roku dokonało recertyfikacji działającego w Spółce Wewnętrznego Systemu Kontroli zgodnego z kryteriami WSK. Przedłużono na kolejne 3 lata nadzór PCBC nad funkcjonującym systemem kontroli który zabezpiecza firmę przed działaniami niezgodnymi z krajowymi i unijnymi wymogami kontroli obrotu oraz zobowiązaniami międzynarodowymi w tym zakresie. System ten reguluje zasady obrotu z zagranicą towarami o znaczeniu strategicznym, określa sposób ewidencji eksportu, importu i tranzytu, wymaga poznania i weryfikacji zagranicznego partnera, dokładnego określenia parametrów technicznych towaru będącego przedmiotem obrotu oraz posiadania wiedzy do czego towar ten może być użyty. Posiadając własny Wewnętrzny System Kontroli będący fragmentem szerszego systemu łączącego polskie przedsiębiorstwa, polskie instytucje rządowe i organizacje międzynarodowe ustalające reguły i zasady handlu, Emitent jest w stanie chronić swój handlowy interes oraz swój wizerunek w oczach partnerów zagranicznych.

11. ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA.

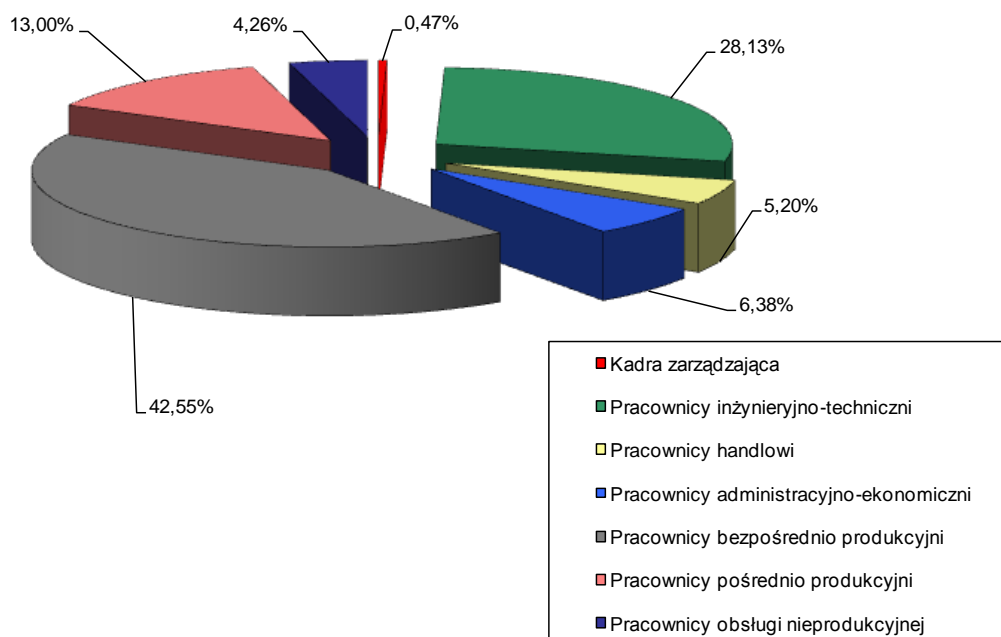
Emitent na przestrzeni 2013 roku prowadził stałą analizę zasobów ludzkich, a decyzje w sprawie korelacji poziomu zatrudnienia ze stanem posiadanej kontraktacji produkcyjnej podejmowane były na bieżąco. Stan zatrudnienia z 434 etatów na 31.12.2012 r. zmalał do 414,38 etatów na 31.12.2013 r., czyli o 4,52%.

Przeciętne zatrudnienie w RAFAMET S.A. w 2013 r. wyniosło 423 etaty i było o 3,2 % niższe od przeciętnego zatrudnienia roku 2012. Na stanowiskach nierobotniczych zatrudnienie wyniosło 170 etatów (40,19 %), a na stanowiskach robotniczych 253 etaty (59,81 %). W grupie pracowników na stanowiskach nierobotniczych największy odsetek stanowili pracownicy na stanowiskach inżynieryjno – technicznych (70 %), natomiast w grupie pracowników na stanowiskach robotniczych - osoby zatrudnione przy produkcji bezpośredniej (71,15 %).

Tabela 15 Informacja o przeciętnym zatrudnieniu w 2013 r.

Wyszczególnienie	Przeciętne zatrudnienie (w etatach)	
	2013	2012
Stanowiska nierobotnicze	170	173
Stanowiska robotnicze	253	264
	423	437

Wykres 5 Struktura zatrudnienia wg grup zawodowych w 2013 r.

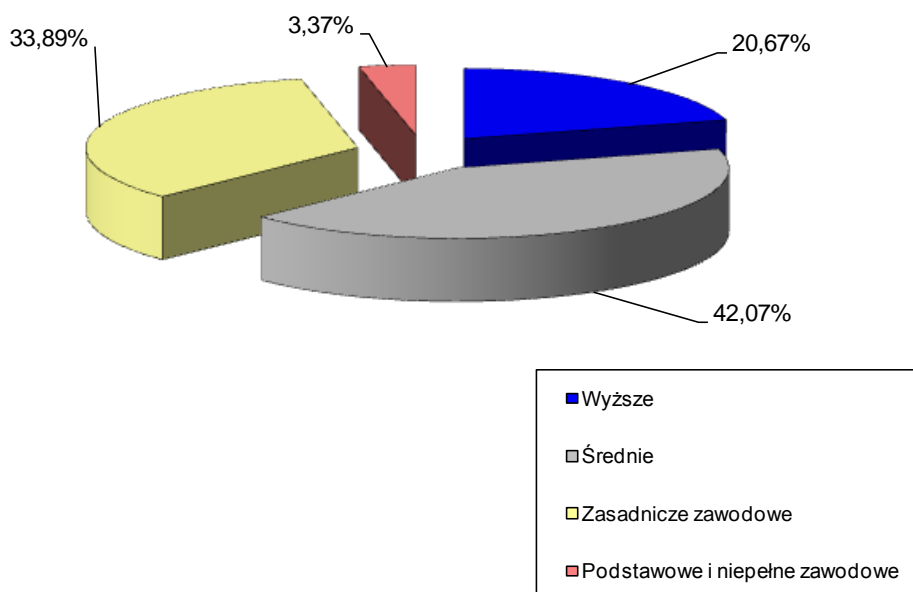
W 2013 r. przyjęto łącznie 8 osób, z czego 7 osób znalazło zatrudnienie w grupie pracowników umysłowych, a 1 w grupie pracowników fizycznych. Zatrudniono m.in. pracowników w zawodach: konstruktor, technolog, handlowiec, programista oraz ślusarz-hydraulik. Na wyższe stanowisko menadżerskie zatrudniono dyrektora produkcji. Przyjęcia wynikały z konieczności utrzymania stabilnego trzonu kadry technicznej.

Na przestrzeni 2013 r. rozwiązano umowy o pracę z 30 pracownikami z powodu:

- upływu okresu, na jaki zawarta była umowa – 5 osób,
- wypowiedzenia dokonanego przez pracownika lub porzucenia pracy – 7 osób,
- emerytury i renty – 4 osoby,
- wypowiedzenia dokonanego przez pracodawcę – 4 osoby,
- innych przyczyn – 10 osób.

Wg stanu na dzień 31.12.2013 r. pracownicy posiadający wykształcenie wyższe i średnie stanowili 62,74 % ogółu zatrudnionych, co jest wynikiem realizacji przez Zarząd założonych celów i kierunków polityki kadrowej, polegających na konsekwentnym pozyskiwaniu na stanowiska robotnicze pracowników o wyższych kwalifikacjach.

Wykres 6 Struktura zatrudnienia wg wykształcenia na dzień 31.12.2013 r.

W okresie sprawozdawczym Spółka realizowała plan szkoleń opracowany w oparciu o potrzeby poszczególnych komórek organizacyjnych. W ramach jego realizacji pracownicy wzięli udział w wielu szkoleniach m.in. z zakresu: podatków i finansów, prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, prawa celnego, ochrony środowiska, bezpieczeństwa i higieny pracy, nowych technologii i specjalistycznych programów projektowych, zarządzania produkcją oraz zintegrowanego systemu zarządzania. Dofinansowywano także naukę na technicznych studiach zaocznych oraz studiach podyplomowych.

Łącznie ze szkoleń zewnętrznych i wewnętrznych oraz z innych form doształcania skorzystało 99 pracowników. Na szkolenia pracownicze i dofinansowanie nauki w formach szkolnych i pozaszkolnych w 2013 r. wydatkowano kwotę około 38 tys. zł, tj. o prawie 14 % mniej niż w roku 2012.

12. WYNAGRODZENIA OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH.

Wartość wynagrodzeń, nagród i korzyści wypłaconych członkom Zarządu w okresie sprawozdawczym przedstawia poniższe zestawienie:

Tabela 16 Wynagrodzenia członków Zarządu RAFAMET S.A. w 2013 r.

Imię i nazwisko	Funkcja	Kwota (w tys. zł)
E. Longin Wons	Prezes Zarządu	388,6
Maciej Michalik	Wiceprezes Zarządu	326,6
Ryszard Stryjecki	Wiceprezes Zarządu	518,2
	Ogółem	1.233,4

Łączna kwota wynagrodzenia członka Zarządu obejmuje: wynagrodzenie zasadnicze, premię uznaniową za 2012 r. oraz koszty polisy z tytułu grupowego ubezpieczenia emerytalnego.

Ponadto, jeden członek Zarządu z tytułu zakończenia kadencji (nie powołania na następną kadencję) oraz umowy o zakazie konkurencji otrzymał odprawy pieniężne przewidziane w umowie o pracę.

W 2013 r. członkowie Zarządu RAFAMET S.A. z tytułu zasiadania w Radzie Nadzorczej Zespołu Odlewni „RAFAMET” sp. z o.o. otrzymali wynagrodzenie w wysokościach, jak niżej:

- E. Longin Wons – Przewodniczący Rady Nadzorczej – 12 tys. zł,
- Maciej Michalik – Członek Rady Nadzorczej – 12 tys. zł,
- Ryszard Stryjecki – Członek Rady Nadzorczej – 6,45 tys. zł.

Po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego Spółki i Grupy Kapitałowej RAFAMET za 2013 r. Rada Nadzorcza RAFAMET S.A. może podjąć uchwałę o przyznaniu premii uznaniowej członkom Zarządu RAFAMET S.A. Łączna kwota premii rocznej dla wszystkich członków Zarządu wynosi od 3% do 5% zysku netto Spółki za dany rok, nie więcej niż 5% zysku ze sprzedaży Spółki oraz nie więcej niż 5% zysku netto Grupy Kapitałowej.

Wartość wynagrodzeń wypłaconych obecnym i byłym członkom Rady Nadzorczej:

Tabela 17 Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej w 2013 r.

Imię i nazwisko	Funkcja	Kwota (w tys. zł.)
Michał Kaczmarzyk	Przewodniczący Rady Nadzorczej	46,4
Joanna Bryx-Ogrodnik	Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej	37,4
Marcin Siarkowski	Sekretarz Rady Nadzorczej	46,4
Michał Rogatko	Członek Rady Nadzorczej	46,4
Janusz A. Strzępka	Członek Rady Nadzorczej	46,4
Michał Tatarek	Członek Rady Nadzorczej	46,4
Szymon Ruta	Członek Rady Nadzorczej	6,9
	Ogółem	276,3

13. INFORMACJA O WSZELKICH UMOWACH ZAWARTYCH Z OSOBAMI ZARZĄDZAJĄCYMI.

W 2013 r. z osobami zarządzającymi Emitenta nie zawierano umów przewidujących rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Emitenta przez przejęcie.

Zapisy w umowach o pracę zawartych z osobami zarządzającymi przewidują, w przypadku odwołania z pełnionej funkcji przed upływem okresu, na który osoby te zostały powołane lub nie powołania na nową kadencję, wypłatę odprawy pieniężnej w wysokości 12 miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego z miesiąca poprzedzającego odwołanie. Ponadto, z osobami zarządzającymi zawarte zostały umowy o zakazie konkurencji, określające zasady wypłaty odszkodowań w zamian za powstrzymanie się, w okresie 12 miesięcy od dnia odwołania lub wygaśnięcia mandatu na skutek upływu kadencji, od zajmowania się interesami konkurencyjnymi bez zgody Rady Nadzorczej Spółki. Wysokość odszkodowania stanowi iloczyn wynagrodzenia zasadniczego określonego w umowie o pracę i liczby miesięcy obowiązywania zakazu.

14. ZASADY ZARZĄDZANIA PRZEDSIĘBIORSTWEM EMITENTA I JEGO GRUPĄ KAPITAŁOWĄ.

Rok 2014 będzie pierwszym rokiem funkcjonowania zmian w zakresie organizacji dawnego Pionu Dyrektora Technicznego w RAFAMET S.A. Zarząd nowej kadencji, od czerwca 2013 r. jest nie trzy a dwuosobowy. Dokonano podziału Pionu Dyrektora Technicznego (który był zarazem członkiem Zarządu Spółki) na dwa piony: Dyrektora Produkcji oraz Dyrektora Marketingu, którzy podlegają bezpośrednio Zarządowi Spółki.

15. INFORMACJA O ŁĄCZNEJ LICZBIE I WARTOŚCI NOMINALNEJ AKCJI SPÓŁKI, BĘDĄCYCH W POSIADANIU OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH.

Stan posiadania akcji Spółki przez osoby zarządzające oraz nadzorujące RAFAMET S.A., wg stanu na dzień 31.12.2013 r., przedstawia poniższa tabela:

Tabela 18 Stan posiadania akcji RAFAMET S.A. przez osoby zarządzające i nadzorujące.

Osoba	Funkcja	Ilość akcji	Udział w ogólnej liczbie głosów na ZWZ (%)
E. Longin Wons	Prezes Zarządu	28.000	0,65
Maciej Michalik	Wiceprezes Zarządu	4.822	0,11

16. OCHRONA ŚRODOWISKA.

Emitent w okresie objętym sprawozdaniem wykonywał wszelkie zobowiązania wynikające z pozwoleń na korzystanie ze środowiska naturalnego, a także przestrzegał ustalonych limitów: poboru wody podziemnej, odprowadzania ścieków, emisji do powietrza gazów i pyłów z emitorów zlokalizowanych na terenie zakładu oraz wytwarzania odpadów poprodukcyjnych.

Prowadzone są systematyczne badania jakości i ilości pobieranej wody zgodnie z wymaganiami sanitarnymi. Ścieki przemysłowe odprowadzane są do rzeki za pośrednictwem ogólnospławnej kanalizacji i zakładowej oczyszczalni zgodnie z posiadanym pozwoleniem wodnoprawnym. Prowadzone są pomiary ilościowe i jakościowe ścieków. Emitent dotrzymuje warunków określonych w zezwoleniu na wprowadzanie pyłów i gazów do powietrza z instalacji zlokalizowanych na terenie zakładu i wielkości dopuszczalnej emisji. Prowadzona jest ponadto ewidencja zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza oraz okresowe pomiary kontrolne.

Prowadzona przez RAFAMET S.A. działalność produkcyjna jest źródłem powstawania odpadów niebezpiecznych, jak i też innych niż niebezpieczne. W związku z tym Emitent posiada pozwolenie na wytwarzanie i zbieranie odpadów. Wszystkie wytwarzane odpady przekazywane są do unieszkodliwiania odbiorcom posiadającym stosowne zezwolenia. Prowadzona jest na bieżąco ewidencja ilościowa i jakościowa wytwarzanych odpadów z zastosowaniem kart ewidencji i kart przekazania odpadów.

Realizując wymagania w zakresie osiągnięcia odpowiedniego poziomu odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych nałożonych ustawą o opłacie produktowej, Spółka współpracuje z firmą, która świadczy usługę odzysku i recyklingu odpadów.

Tabela 19 Koszty RAFAMET S.A. związane z ochroną środowiska w 2013 r.

Wyszczególnienie	Kwota (w tys. zł)
pobór wody podziemnej	12
odprowadzenie ścieków	25
emisja do powietrza	32
gospodarka odpadami	31
odzysk i recykling odpadów opakowaniowych	-
Razem	100

Fabryka Obrabiarek RAFAMET S.A. posiada certyfikat systemu zarządzania środowiskiem ISO 14001: 2004 w połączeniu z certyfikacją 9001:2008 oraz normą 18001: 2004. System zarządzania w zakresie środowiska umożliwia Emitentowi prowadzenie w sposób ciągły i systematyczny kontroli wpływu, jaki wywiera swoją działalnością na środowisko naturalne. Zarządzanie środowiskiem jest bardzo istotnym elementem działalności Spółki, dlatego podejmuje dobrowolnie dodatkowe kroki w celu zmniejszenia negatywnego oddziaływania na środowisko i zmierza w kierunku systematyzowania działań poprawiających skuteczność środowiskową.

17. TRANSAKCJE ZAWARTE PRZEZ EMITENTA Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI NA INNYCH WARUNKACH NIŻ RYNKOWE.

W okresie objętym raportem Emitent nie zawierał transakcji z podmiotami powiązanyymi na innych warunkach niż rynkowe.

Informacje dotyczące transakcji z podmiotami powiązanyymi znajdują się w nocie 48 Informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.

18. INFORMACJE O POSTĘPOWANIACH SĄDOWYCH.

W okresie objętym raportem Emitent nie był stroną jednego, dwu lub więcej postępowań dotyczących zobowiązań albo wierzytelności toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego i organem administracji publicznej, których wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Emitenta.

19. UMOWY ZAWARTE Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH.

W dniu 04.06.2013. została zawarta z firmą audytorską BDO sp. z o.o. (02-676 Warszawa, ul. Postępu 12) umowa na wykonanie przeglądu śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego RAFAMET S.A. oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego na dzień 30.06.2013 r. i badanie jednostkowego sprawozdania finansowego RAFAMET S.A. oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2013.

Tabela 20 Wynagrodzenie (należne lub wypłacone) BDO sp. z o.o. wynikające z zawartych umów.

BDO sp. z o.o.		
	2013	2012
Badanie rocznych sprawozdań finansowych spółek i skonsolidowanego	29	32
Przegląd sprawozdań finansowych spółek i skonsolidowanego	18	20
Usługi doradztwa podatkowego	-	-
Pozostałe usługi	-	-
Razem	47	52

20. PERSPEKTYWY ROZWOJU RAFAMET S.A.

20.1 Kierunki rozwoju Emitenta.

Rok 2013 był dla Spółki okresem trudnym. Okres ten charakteryzował się dużymi problemami w pozyskiwaniu nowych zamówień, które miały i mają niestety nadal swoje powody w braku wyraźnych oznak przełamania zjawisk kryzysowych w światowej gospodarce przemysłowej. Ogromna walka konkurencyjna na płytkich, kryzysowych rynkach obrabiarek specjalistycznych (do obróbki kolejowych zestawów kołowych) oraz obrabiarek wielkogabarytowych uniemożliwiła zrealizowanie oczekiwanych marż zysku netto na poszczególnych kontraktach.

Ten trudny okres poświęciliśmy na wypracowanie koncepcji działań rozwojowych, marketingowych, organizacyjnych, inwestycyjnych i produkcyjnych nakierowanych na budowę solidnych podstaw finansowych Spółki na kolejne okresy. Oczekiwanie na zakończenie kryzysu gospodarki światowej, co według wielu ekspertów ma nastąpić dopiero w drugiej połowie 2014 roku, nie ułatwia zarządzania trudną, bo operującą na niszowym rynku wyrobów inwestycyjnych, firmą produkcyjną. Plany na rok 2014 skonstruowano tak, aby możliwe było zarówno zrealizowanie zaplanowanych wyników finansowych netto, jak również wygenerowanie dodatnich przepływów finansowych umożliwiających całkowitą spłatę kredytu obrotowego wykazanego na zamknięcie roku poprzedniego oraz - co najistotniejsze - prowadzenie rytmicznej i efektywnej pracy produkcyjnej w firmie przez okres pierwszych 8 miesięcy roku, tj. do czasu ustabilizowania sytuacji kontraktowej firmy na rok 2014 i kolejne okresy.

W roku 2014 zaprezentujemy dwa całkowicie nowe wyroby Spółki, tj. projektowaną od „0” obrabiarkę podtorową typu UGE 180 N do obróbki zestawów kołowych pojazdów kołowych typu tramwaj i pojazdy metra (nacisk na oś do 18 ton) oraz uruchomioną do produkcji już obecnie, w oparciu o zakupioną dokumentację obcą, obrabiarkę do obróbki regeneracyjnej osi zestawów kołowych typu TOK 80 N.

Działania marketingowe i handlowe najbliższego okresu koncentrują się na pozyskaniu zamówień dla opisanego powyżej nowego asortymentu oraz opanowanego w latach poprzednich, w tym przede wszystkim w odniesieniu do obrabiarki karuzelowej KCI 400/470 do wysokowydajnej obróbki materiałów supertwardych przy wykorzystaniu specjalnych narzędzi skrawających chłodzonych chłodziwem o ekstremalnie wysokim ciśnieniu dochodzącym do 350 Bar oraz obrabiarki podtorowej UGE 400 N dedykowanej obróbce zestawów kołowych bardzo ciężkich pojazdów szynowych (nacisk na oś do 40 ton).

Kierunki wysiłków marketingowych i sprzedaży na rok 2014 to Europa (Polska, Rosja, Słowacja, Belgia, Ukraina), Afryka Północna (Maroko, Algieria), Afryka Środkowa (Mauretania, Gabon), Afryka Południowa (RPA, Mozambik, Namibia), Azja (Kazachstan, Mongolia), Bliski Wschód (Arabia Saudyjska) oraz Daleki Wschód (Chiny, Malesja, Korea Północna). Pracujemy nad jednostkowymi kontraktami dla firm z Kanady i Australii.

Rozpoczęcie w pierwszym kwartale br. inwestycji pod nazwą Budowa Hali Montażu II w Kuźni Raciborskiej zadecyduje o strategicznym, perspektywicznym rozwoju firmy na okres 10-20 lat. Inwestycja ta ma również decydujące znaczenie w kwestii pozycjonowania Spółki przez rynek odbiorców oraz ma bezpośredni wpływ na skalę działalności firmy w latach następnych. Koszt planowanej do zakończenia do 30.11.2014 r. inwestycji obejmującej również dostawę czterech suwnic oszacowano wstępnie na około 16.500.000 zł. Inwestycja będzie finansowana w oparciu o 7 letni kredyt inwestycyjny (dwa lata karencji, 5 lat spłaty kredytu) w wysokości 12.000.000 zł, 5 letni leasing operacyjny w wysokości około 3.350.000 zł oraz środki własne.

Contract machining center – usługi obróbki skrawania dla zewnętrznych klientów w zakresie obróbki elementów wielkogabarytowych to tzw. „trzecia noga biznesu”, którą krok po kroku, jako ważny element średnioterminowej strategii rozwoju, budujemy w Spółce od kilku lat. W 2013 roku rozpoczęliśmy na potrzeby tego centrum dwuetapową wymianę dwóch wyeksploatowanych obrabiarek wytaczarskich Skoda WD 250 (z roku 1965) oraz Skoda WD 200 (z roku 1972) na obrabiarkę produkcji FUM PORĘBA / RAFAMET typu WFA 200 CNC. Dopiero jednak zwolnienie przestrzeni roboczej na obecnych halach wysokiego i niskiego montażu (po wybudowaniu Hali Montażu II) umożliwi ulokowanie na tych obszarach obrabiarek produkcyjnych (kilku bardzo dużych frezarskich, tokarskich i wiertarskich centrów obróbczych), których godziny technologicznej pracy będą mogły być kontraktowane dla klientów zewnętrznych.

Zespół Odlewni „RAFAMET” Spółka z o.o. najtrudniejszy okres kryzysu zdołała pokonać. Proces restrukturyzacji majątkowej, organizacyjnej oraz finansowej tego podmiotu nie jest zakończony i będzie realizowany nadal. Wyzwaniem dla tej firmy jest nadal skuteczne jej przeprofilowywanie produktowe na asortyment o większym udziale żeliwa sferoidalnego i stopowego. Odlewnia po restrukturyzacji zadłużenia finansowego jest w stanie realizować marżowość na poziomie około 5-7%, tj. uzyskiwać dodatni wynik finansowy netto. Wartość takiego składnika majątkowego RAFAMET S.A. należy więc rozpatrywać również oddzielnie.

Zagrożenia i ryzyka, które należy brać pod uwagę analizując prawdopodobieństwo realizacji planu techniczno – ekonomicznego na rok 2014 to niski stan kontraktacji na bieżący rok oraz niepewność co do kierunku i skali umacniania się lub osłabiania waluty krajowej z tym, że zagrożeniem jest ewentualne umacnianie się waluty krajowej. Ryzykami, które nie są brane pod uwagę w ocenie zamierzeń ekonomiczno – finansowych jest ewentualne wystąpienie zjawisk niekontrolowalnych oraz nadzwyczajnych.

Celem strategicznym przygotowywanych przedsięwzięć handlowo-produkcyjnych oraz inwestycyjnych jest stabilny, systematyczny wzrost wartości RAFAMET S.A., wyrażający się rosnącą wartością zarówno w ujęciu kasowym jak i majątkowym.

20.2 Czynniki zewnętrzne i wewnętrzne istotne dla rozwoju Spółki.

Plan rzeczowo – finansowy roku 2014 Spółka będzie realizowała w warunkach dalszego braku stabilizacji gospodarki światowej, w tym przede wszystkim w krajach Unii Europejskiej. Sytuacja niepewności i oczekiwania na pozytywny kierunek zmian w gospodarce światowej, co zdaniem niektórych ekspertów

ekonomicznych ma nastąpić w drugiej połowie bieżącego roku będzie najpoważniejszym zewnętrznym czynnikiem wpływającym na tempo rozwoju Spółki w roku 2014 oraz w latach następnych.

Stabilizacja kursu waluty krajowej w stosunku do walut rozliczeniowych Spółki na zaplanowanym średnim poziomie 4,1 PLN / EUR nie będzie wspierała w sposób zdecydowany realizacji prognoz planistycznych, tak w zakresie wysokości sprzedaży ogółem, jak i w zakresie realizacji planowanego poziomu zysku netto, jednak nie będzie powodowała jeszcze dramatycznych ryzyk w tym zakresie.

Czynnikiem warunkującym zrealizowanie zaplanowanego poziomu sprzedaży ogółem na rok 2014 jest pozyskanie do końca III kwartału br. kontraktów i zamówień wypełniających plany produkcyjno handlowe na rok 2014 oraz na pierwszy okres 2015 roku, co biorąc pod uwagę obecne około 40% pokrycie planu sprzedaży w tym zakresie jest zadaniem trudnym, ale w naszej ocenie możliwym do uzyskania.

Czynnikiem wewnętrznym, który należy brać pod uwagę w roku 2014, będzie postawa i oczekiwania zatrudnieniowo – płacowe pracowników firmy oraz ich obawy co do kierunków zmian właścicielskich zapowiadanych przez ARP S.A. Oczekiwania pracownicze w zakresie podwyżek płac, jako konsekwencja stale wzrastających kosztów życia, będą powodowały napięcia i konfrontację tych oczekiwań płacowych z realizacją polityki zatrudnieniowej, gdyż zaplanowane na ten rok zwolnienia mają objąć około 60 osób, a w przypadku negatywnego rozwoju zdarzeń w gospodarce światowej, poziom zatrudnienia zostanie ograniczony do poziomu adekwatnego do poziomu realizowanych zadań produkcyjnych

21. OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO.

Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego w RAFAMET S.A. w roku 2013 stanowi załącznik do niniejszego Sprawozdania.

Podpisy Zarządu RAFAMET S.A.			
21.03.2014 r.	E. Longin Wons	Prezes Zarządu – Dyrektor Naczelny	
21.03.2014 r.	Maciej Michalik	Wiceprezes Zarządu – Dyrektor Handlowy	

OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO

1. Wskazanie zbioru zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega RAFAMET S.A. oraz miejsce, gdzie tekst zbioru zasad jest publicznie dostępny.

Informacje zawarte w niniejszym oświadczeniu spełniają wymogi raportu o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego, które zostały określone w § 29 ust. 5 Regulaminu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. oraz § 1 Uchwały nr 1013/2007 Zarządu Giełdy z dnia 11.12.2007 r. W związku z powyższym, w myśl Uchwały nr 718/2009 Zarządu Giełdy z dnia 16.12.2009 r. sporządzenie „Oświadczenia o stosowaniu ładu korporacyjnego w 2013 r.” zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19.02.2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. z 2014 r. poz. 133) oraz opublikowanie go w ramach raportu rocznego jest równoznaczne z realizacją obowiązku przekazania Giełdzie raportu o stosowaniu ładu korporacyjnego.

RAFAMET S.A. w 2013 r. stosował „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW”, przyjęte Uchwałą Nr 19/1307/2012 Rady Nadzorczej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z dnia 21.11.2012 r. Dokument „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW” jest dostępny na stronie internetowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. (www.gpw.pl) oraz na stronie internetowej Emitenta (www.rafamet.com).

Emitent nie stosuje żadnego innego, oprócz wymienionego powyżej, zbioru zasad ładu korporacyjnego. Spółka nie stosuje praktyk w zakresie ładu korporacyjnego, które wykraczają poza wymogi przewidziane prawem krajowym.

2. Zasady ładu korporacyjnego nie stosowane przez Emitenta w 2013 r.

Emitent w 2013 r. nie stosował w części lub w całości wymienionych poniżej zasad ładu korporacyjnego:

CZĘŚĆ I „REKOMENDACJE DOTYCZĄCE DOBRYCH PRAKTYK SPÓŁEK GIEŁDOWYCH”..

Rekomendacja 5

„Spółka powinna posiadać politykę wynagrodzeń oraz zasady jej ustalania. Polityka wynagrodzeń powinna w szczególności określać formę, strukturę i poziom wynagrodzeń członków organów nadzorujących i zarządzających. Przy określaniu polityki wynagrodzeń członków organów nadzorujących i zarządzających spółki powinno mieć zastosowanie zalecenie Komisji Europejskiej z 14 grudnia 2004 r. w sprawie wspierania odpowiedniego systemu wynagrodzeń dyrektorów spółek notowanych na giełdzie (2004/913/WE), uzupełnione o zalecenie KE z 30 kwietnia 2009 r. (2009/385/WE).”

- Emitent, określając zasady wynagradzania członków organów nadzorujących i zarządzających RAFAMET S.A., stosuje obowiązujące przepisy k.s.h. i Statutu Spółki. Zgodnie z obowiązującym Statu-

tem Spółki wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej ustala uchwałą Walne Zgromadzenie Spółki. Zasady te zostały ustalone Uchwałą nr 10/II/03 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy RAFAMET S.A. z dnia 18.03.2003 r. Wysokość wynagrodzenia i jego elementy dla członków Zarządu Spółki ustalane są zgodnie z postanowieniami obowiązującego w Spółce Statutu uchwałą Rady Nadzorczej. W imieniu Rady Nadzorczej w stosunku do członków Zarządu działa osoba upoważniona w tym zakresie przez organ nadzorczy. Wysokość wynagrodzenia poszczególnych członków Zarządu uzależniona jest od indywidualnych obowiązków oraz obszarów odpowiedzialności powierzonych poszczególnym członkom Zarządu. Spółka publikuje w raporcie rocznym informacje o wynagrodzeniu osób zarządzających i nadzorujących.

Rekomendacja 9

„GPW rekomenduje spółkom publicznym i ich akcjonariuszom, by zapewniały one zrównoważony udział kobiet i mężczyzn w wykonywaniu funkcji zarządu i nadzoru w przedsiębiorstwach, wzmacniając w ten sposób kreatywność i innowacyjność w prowadzonej przez spółki działalności gospodarczej.”

- Decyzje o powołaniu w skład organu nadzorującego i zarządzającego Emitenta podejmują, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, odpowiednio Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy i Rada Nadzorcza RAFAMET S.A. w sposób suwerenny. Spółka uznaje, że nie ma podstaw do ograniczania swobody w wyborze członków Rady Nadzorczej i Zarządu.

Rekomendacja 12

„Spółka powinna zapewnić akcjonariuszom możliwość wykonywania osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu w toku walnego zgromadzenia, poza miejscem odbywania walnego zgromadzenia, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.”

- Zasady udziału w Walnych Zgromadzeniach są zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami k.s.h. i Statutu Spółki, a organizacja ich przebiegu - zdaniem Emitenta - w wystarczający sposób zabezpiecza interesy akcjonariuszy. Ponadto Statut RAFAMET S.A. nie przewiduje możliwości uczestniczenia, wypowiedzenia się i wykonywania prawa głosu przez akcjonariuszy na Walnym Zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, co jest przeszkodą formalno-prawną stosowania tej zasady. Aktualna struktura akcjonariatu, który jest w ponad 90% zidentyfikowany przez Spółkę i przeważnie wysoka frekwencja podczas Walnych Zgromadzeń Spółki, również nie uzasadniają ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z wdrożeniem do stosowania tej zasady.

CZĘŚĆ II „DOBRE PRAKTYKI REALIZOWANE PRZEZ ZARZĄDY SPÓŁEK GIEŁDOWYCH”.

Zasada 1

„Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, oprócz informacji wymaganych przez przepisy prawa:”

ppkt 6:

„roczne sprawozdania z działalności rady nadzorczej, z uwzględnieniem pracy jej komitetów, wraz z przekazaną przez radę nadzorczą oceną systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla spółki,”

- Spółka nie stosuje zasady w zakresie dotyczącym publikacji oceny, o której mowa w części III ust.1 pkt 1 Dobrych Praktyk, albowiem Rada Nadzorcza nie sporządza przedmiotowej oceny.

ppkt 7:

„pytania akcjonariuszy dotyczące spraw objętych porządkiem obrad, zadawane przed i w trakcie walnego zgromadzenia, wraz z odpowiedziami na zadawane pytania,”

- Podczas Walnego Zgromadzenia nie jest prowadzony szczegółowy zapis jego przebiegu, zawierający m.in. pytania akcjonariuszy i udzielane odpowiedzi. Protokół z Walnego Zgromadzenia sporządza notariusz, kierując się przepisami prawa, zdaniem Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia oraz uzasadnionymi żądaniem akcjonariuszy. Informacji Spółka udziela w trybie art. 428 § 5 i 6 k.s.h. (do 2 tyg. po WZA poprzez raport bieżący).

ppkt 9a:

„zapis przebiegu obrad walnego zgromadzenia, w formie audio lub wideo,”

- Z uwagi na wysoki udział kapitału reprezentowany na Walnych Zgromadzeniach RAFAMET S.A., a więc bezpośrednie uczestnictwo Akcjonariuszy w tych wydarzeniach, nie ma przesłanek do rejestracji Walnych Zgromadzeń w formie audio lub video w celu ich późniejszego zamieszczenia na stronie internetowej Spółki.

Zasada 2

„Spółka zapewnia funkcjonowanie swojej strony internetowej również w języku angielskim, przynajmniej w zakresie wskazanym w części II. pkt 1.”

- Zasada jest częściowo stosowana, ponieważ na stronie internetowej Spółki znajduje się sekcja relacji inwestorskich w języku angielskim, w której publikowane są wybrane istotne informacje w tym zakresie.

CZĘŚĆ III „DOBRE PRAKTYKI STOSOWANE PRZEZ CZŁONKÓW RAD NADZORCZYCH.”

Zasada 1

„Poza czynnościami wymienionymi w przepisach prawa rada nadzorcza powinna:”

ppkt 1:

„raz w roku sporządzać i przedstawiać zwyczajnemu walnemu zgromadzeniu zwięzłą ocenę sytuacji spółki, z uwzględnieniem systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla spółki,”

- Rada Nadzorcza nie sporządza zwięzłej oceny sytuacji Spółki w zakresie opisanym w niniejszej zasadzie. Sporządzana corocznie ocena sprawozdania Zarządu i sprawozdania finansowego Spółki, w ocenie Rady Nadzorczej, zawiera elementy umożliwiające dokonanie przez Walne Zgromadzenie prawidłowej oceny sytuacji Spółki.

Zasada 6

„Przynajmniej dwóch członków rady nadzorczej powinno spełniać kryteria niezależności od spółki i podmiotów pozostających w istotnym powiązaniu ze spółką. W zakresie kryteriów niezależności członków rady nadzorczej powinien być stosowany Załącznik II do Zalecenia Komisji Europejskiej z dnia 15 lutego 2005 r. dotyczącego roli dyrektorów niewykonawczych lub będących członkami rady nadzorczej spółek giełdowych i komisji rady (nadzorczej). Niezależnie od postanowień pkt b) wyżej wymienionego Załącznika osoba będąca pracownikiem spółki, podmiotu zależnego lub podmiotu stowarzyszonego nie może być uznana za spełniającą kryteria niezależności, o których mowa w tym Załączniku. Ponadto za powiązanie

z akcjonariuszem wykluczające przymiot niezależności członka rady nadzorczej w rozumieniu niniejszej zasady rozumie się rzeczywiste i istotne powiązanie z akcjonariuszem mającym prawo do wykonywania 5 % i więcej ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu.”

- Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, członkowie Rady Nadzorczej powoływani są w sposób suwerenny przez Walne Zgromadzenie Spółki, zatem nie ma podstaw do ograniczania swobody w wyborze członków Rady Nadzorczej.

Zasada 8

„W zakresie zadań i funkcjonowania komitetów działających w radzie nadzorczej powinien być stosowany Załącznik I do Zalecenia Komisji Europejskiej z dnia 15 lutego 2005 r. dotyczącego roli dyrektorów niewykonawczych (...).”

- W Radzie Nadzorczej funkcjonuje jedynie Komitet Audytu, w którym na podstawie ustawy o biegłych rewidentach zasiada jeden członek niezależny, zaś załącznik I do Zalecenia Komisji Europejskiej zakłada dwie osoby niezależne.

CZĘŚĆ IV „DOBRE PRAKTYKI STOSOWANE PRZEZ AKCJONARIUSZY.”

Zasada 1

„Przedstawicielom mediów powinno się umożliwiać obecność na walnych zgromadzeniach.”

- W walnych zgromadzeniach akcjonariuszy Spółki udział biorą osoby uprawnione i obsługujące WZA. Spółka nie widzi potrzeby wprowadzania dodatkowych zobowiązań dla akcjonariuszy dotyczących szczególnego umożliwiania obecności na WZA przedstawicielom mediów. Obowiązujące przepisy prawa, w tym dotyczące raportów bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych, w wystarczający sposób regulują wykonanie nałożonych na spółki publiczne obowiązków informacyjnych w zakresie jawności i transparentności spraw będących przedmiotem obrad WZA.

Zasada 6

„Dzień ustalenia praw do dywidendy oraz dzień wypłaty dywidendy powinny być tak ustalone, aby czas przypadający pomiędzy nimi był możliwie najkrótszy, a w każdym przypadku nie dłuższy niż 15 dni roboczych. Ustalenie dłuższego okresu pomiędzy tymi terminami wymaga szczegółowego uzasadnienia.”

- *Na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu w dniu 13.06.2013 r. nie zastosowano częściowo zasady 6 części IV „Dobrych praktyk stosowanych przez akcjonariuszy”. Częściowe niezastosowanie zasady polegało na wyznaczeniu terminu wypłaty drugiej raty dywidendy na dzień 06.11.2013 r. Termin pomiędzy dniem dywidendy, wyznaczonym na dzień 20.06.2013 r., a terminem wypłaty drugiej raty dywidendy był zatem dłuższy niż 15 dni roboczych. Wyznaczenie przez WZA daty wypłaty części dywidendy w ww. terminie nie było sprzeczne z przepisami k.s.h., natomiast uwzględniło propozycję Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. złożoną przez Akcjonariusza w tym zakresie.*

Zasada 10

„Spółka powinna zapewnić akcjonariuszom możliwość udziału w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, polegającego na:”

ppkt 1:

„transmisji obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym,”

ppkt 2:

„dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad.”

- Zasady udziału w Walnych Zgromadzeniach są zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami k.s.h. i Statutu Spółki, a organizacja ich przebiegu - zdaniem Emitenta - w wystarczający sposób zabezpiecza interesy akcjonariuszy. Ponadto Statut RAFAMET S.A. nie przewiduje możliwości uczestniczenia, wypowiedzania się i wykonywania prawa głosu przez akcjonariuszy na Walnym Zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, co jest przeszkodą formalno-prawną stosowania tej zasady. Aktualna struktura akcjonariatu, który jest w ponad 90% zidentyfikowany przez Spółkę i przeważnie wysoka frekwencja podczas Walnych Zgromadzeń Spółki, również nie uzasadniają ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z wdrożeniem do stosowania tej zasady.

3. Opis głównych cech stosowanych systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych.

Zarząd RAFAMET S.A., w wykonaniu swoich statutowych zadań, jest odpowiedzialny za system kontroli wewnętrznej w Spółce i skuteczność jego funkcjonowania w procesie sporządzania okresowych sprawozdań finansowych.

Nadzór merytoryczny i organizacyjny nad procesem przygotowania jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych i raportów okresowych Spółki sprawuje Główny Księgowy.

Dane finansowe stanowiące podstawę sprawozdań finansowych i raportów okresowych pochodzą z systemu księgowo – finansowego, zawierającego dane rejestrowane zgodnie ze stosowanymi w Spółce i Grupie Kapitałowej Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej.

Niezależny biegły rewident, który zgodnie ze Statutem Spółki wybierany jest przez Radę Nadzorczą, dokonuje przeglądu półrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej oraz badania rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej.

W Spółce działa Komitet Audytu wspierający Radę Nadzorczą w wykonywaniu jej statutowych obowiązków kontrolnych i nadzorczych w zakresie: procesów sprawozdawczości finansowej, skuteczności funkcjonowania kontroli wewnętrznej oraz systemów identyfikacji i zarządzania ryzykiem, monitorowania relacji Spółki z podmiotami powiązanymi, zapewnienia niezależności audytorów.

4. Akcjonariusze posiadający znaczne pakiety akcji.

Struktura akcjonariatu na dzień sporządzenia sprawozdania, w ilości odpowiadającej co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na ZWZ Spółki, przedstawiała się następująco:

Akcjonariusze	Liczba akcji / liczba głosów na walnym zgromadzeniu	% w kapitale zakładowym / % w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu
Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	2.042.214 ¹⁾	47,29%
Krzysztof Jędrzejewski	950.191 ²⁾	22,00%
SEZAM IX Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych	430.000 ³⁾	9,96%
Michał Tatarek z podmiotami powiązanymi	261.000 ⁴⁾	6,04%

¹⁾ zgodnie z zawiadomieniem otrzymanym przez Spółkę od Akcjonariusza w dniu 01.02.2012 r.,

²⁾ zgodnie z zawiadomieniem otrzymanym przez Spółkę od Akcjonariusza w dniu 21.05.2013 r.,

³⁾ zgodnie z zawiadomieniem otrzymanym przez Spółkę od Akcjonariusza w dniu 10.06.2013 r.,

⁴⁾ liczba akcji wykazanych przez Akcjonariusza na dzień 13.06.2013 r. (dzień odbycia WZA).

5. Posiadacze specjalnych uprawnień kontrolnych z tytułu posiadania papierów wartościowych Emitenta.

Spółka nie emitowała papierów wartościowych dających ich posiadaczom specjalne uprawnienia kontrolne. Każda akcja daje na walnym zgromadzeniu prawo do jednego głosu, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.

6. Ograniczenia w wykonywaniu prawa głosu.

Akcje Spółki nie są objęte ograniczeniami w zakresie wykonywania prawa głosu.

7. Ograniczenia w przenoszeniu prawa własności papierów wartościowych.

Nie istnieją ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta.

8. Zasady powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnienia.

Szczegółowe zasady działania Zarządu określa Statut Spółki oraz Regulamin Zarządu przyjęty przez Zarząd Uchwałą nr 7/IV/03 z dnia 09.04.2003 r. W sprawach nieuregulowanych Regulaminem Zarządu oraz Statutem Spółki mają zastosowanie przepisy Kodeksu spółek handlowych.

Zgodnie ze Statutem Fabryki Obrabiarek RAFAMET S.A. Zarząd Spółki może być jedno lub wieloosobowy. Wspólna kadencja Zarządu trwa pięć kolejnych lat.

Liczbę członków Zarządu określa Rada Nadzorcza, która powołuje Prezesa Zarządu, a na jego wniosek pozostałych członków Zarządu, w tym Wiceprezesów. Umowy o pracę (kontrakty) z członkami Zarządu Spółki, na zasadach określonych w uchwale Rady Nadzorczej, zawiera w imieniu Spółki osoba upoważ-

niona przez Radę Nadzorczą spośród jej członków. W tym samym trybie dokonuje się innych czynności prawnych, w tym związanych ze stosunkiem pracy, pomiędzy Spółką a członkiem Zarządu.

Prezes, Wiceprezes, członek Zarządu lub cały Zarząd Spółki mogą być odwołani przez Radę Nadzorczą przed upływem kadencji. Mandaty wszystkich członków Zarządu, w tym również wybranych w trakcie kadencji, wygasają z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe i sprawozdanie z działalności Spółki za ostatni rok ich urzędowania. Mandat członka Zarządu wygasa przed upływem kadencji w przypadku zrzeczenia się mandatu w drodze wypowiedzenia (rezygnacja członka Zarządu), odwołania przez Radę Nadzorczą, a także śmierci członka Zarządu.

Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje Spółkę we wszystkich czynnościach sądowych i pozasądowych. Do zakresu uprawnień Zarządu należą wszystkie sprawy nie zastrzeżone do kompetencji innych organów Spółki, w tym podejmowanie decyzji co do nabycia i zbycia nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości. Zarząd działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu, który podlega zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą. W zakresie reprezentacji, w przypadku Zarządu wieloosobowego, do składania oświadczeń i podpisywania w imieniu Spółki wymagane jest współdziałanie Prezesa i członka Zarządu lub dwóch członków Zarządu, albo jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem.

Zarząd wykonuje swoje prace pod przewodnictwem Prezesa Zarządu, który organizuje pracę Zarządu oraz czuwa nad zgodnością działań Zarządu z prawem i interesem Spółki. Prezes Zarządu określa kompetencje i rozdział zadań dla innych członków Zarządu. Prezes Zarządu jest odpowiedzialny za organizowanie, prowadzenie i nadzorowanie spraw Spółki. W przypadku nieobecności Prezesa Zarządu za organizowanie, prowadzenie i nadzorowanie spraw Spółki odpowiedzialny jest inny członek Zarządu lub dyrektor wskazany przez Prezesa Zarządu. Posiedzenia Zarządu zwoływane są przez Prezesa Zarządu lub zastępującego go członka Zarządu.

Zgodnie ze Statutem Spółki prawo podjęcia decyzji o emisji akcji podejmuje Walne Zgromadzenie Emitenta. Zagadnienia dotyczące wykupu akcji reguluje Kodeks spółek handlowych. Statut RAFAMET S.A. nie zawiera odrębnych uregulowań określających uprawnienia członków Zarządu do podejmowania decyzji o wykupie akcji.

9. Zasady zmiany Statutu Spółki.

Zmiana Statutu Spółki należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia. Uchwała dotycząca zmiany Statutu zapada większością trzech czwartych głosów. Zmiana Statutu wymaga wpisu do rejestru.

10. Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania.

Szczegółowe zasady działania Walnego Zgromadzenia, jego uprawnień oraz praw akcjonariuszy i wykonywania prawa głosu określa Statut Spółki oraz Regulamin Walnego Zgromadzenia Fabryki Obrabiarek RAFAMET S.A. w Kuźni Raciborskiej, uchwalony przez WZA w dniu 23.06.2010 r. W sprawach nieuregulowanych Regulaminem Walnego Zgromadzenia oraz Statutem Spółki mają zastosowanie przepisy Kodeksu spółek handlowych.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd Spółki w terminie sześciu miesięcy po upływie roku obrotowego lub Rada Nadzorcza w przypadku, gdy Zarząd nie zwoła Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia w tym terminie.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd z własnej inicjatywy lub Rada Nadzorcza, jeżeli zwołanie go uzna za wskazane. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie może być również zwołane przez akcjonariuszy reprezentujących co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w Spółce. Akcjonariusze wyznaczają przewodniczącego tego zgromadzenia. Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą żądać zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia i umieszczenia określonych spraw w porządku obrad tego zgromadzenia. Jeżeli w terminie dwóch tygodni od dnia przedstawienia żądania Zarządowi Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie nie zostanie zwołane, sąd rejestrowy może upoważnić do zwołania tego Zgromadzenia akcjonariuszy występujących z tym żądaniem.

Walne Zgromadzenie zwołuje się przez ogłoszenie dokonywane na stronie internetowej Spółki oraz w sposób określony dla przekazywania informacji bieżących zgodnie z przepisami o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych. Ogłoszenie powinno być dokonane co najmniej na dwadzieścia sześć dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad. Porządek obrad ustala Zarząd lub Rada Nadzorcza (w sytuacji zwołania Walnego Zgromadzenia przez ten organ).

Akcjonariusz lub Akcjonariusze reprezentujący co najmniej 1/20 kapitału zakładowego mogą żądać umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia. Żądanie powinno być zgłoszone Zarządowi nie później niż 21 dni przed wyznaczonym terminem Zgromadzenia. Żądanie powinno zawierać uzasadnienie lub projekt uchwały dotyczącej proponowanego porządku obrad i może zostać złożone w postaci elektronicznej. Zarząd jest obowiązany niezwłocznie, jednak nie później niż na 18 dni przed wyznaczonym terminem Walnego Zgromadzenia, ogłosić zmiany w porządku obrad, wprowadzone na żądanie akcjonariuszy. Ogłoszenie to następuje w sposób właściwy dla zwołania Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej 1/20 kapitału zakładowego mogą przed terminem Walnego Zgromadzenia zgłaszać Spółce na piśmie lub przy wykorzystaniu środków komunikacji

elektronicznej projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad Walnego Zgromadzenia lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad. Spółka niezwłocznie ogłasza projekty uchwał na stronie internetowej. Każdy z akcjonariuszy może również podczas Walnego Zgromadzenia zgłaszać projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad.

Walne Zgromadzenia odbywają się w siedzibie Spółki lub w Warszawie.

Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały bez względu na liczbę obecnych akcjonariuszy i reprezentowanych akcji. Uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają bezwzględną większością głosów oddanych, o ile przepisy ustawy lub Statut nie stanowią inaczej. W przypadku przewidzianym w art. 397 k.s.h. do uchwały o rozwiązaniu Spółki wymagana jest większość 3/4 głosów oddanych.

Głosowanie jest jawne. Tajne głosowanie zarządza się przy wyborach oraz nad wnioskami o odwołanie członków organów Spółki lub likwidatorów, bądź o pociągnięcie ich do odpowiedzialności, jak również w sprawach osobowych. Poza tym tajne głosowanie należy zarządzić na żądanie choćby jednego akcjonariusza obecnego lub reprezentowanego na Walnym Zgromadzeniu. Uchwała w sprawie istotnych zmian przedmiotu działalności Spółki zapada w jawnym głosowaniu imiennym oraz winna być ogłoszona.

Obrady Walnego Zgromadzenia otwiera Przewodniczący Rady Nadzorczej lub osoba przez niego wskazana, po czym zarządza wybór Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia. W przypadku nieobecności na Walnym Zgromadzeniu osób, o których mowa powyżej, Walne Zgromadzenie otwiera Prezes Zarządu albo osoba wyznaczona przez Zarząd. Osoba otwierająca Walne Zgromadzenie oraz akcjonariusze uprawnieni do głosowania zgłaszają do protokołu kandydatów na Przewodniczącego. Przewodniczącym może być wybrana osoba, która jest uprawniona do głosowania na Walnym Zgromadzeniu. Zasady i tryb przeprowadzenia głosowania zarządza osoba otwierająca Walne Zgromadzenie. Wyboru Przewodniczącego dokonuje się przez głosowanie tajne. Przewodniczącym zostaje ten ze zgłoszonych kandydatów, który wyraził zgodę na kandydowanie, a w głosowaniu uzyskał największą ilość ważnie oddanych głosów. Otwierający Walne Zgromadzenie czuwa nad prawidłowym przebiegiem głosowania, ogłasza kogo wybrano Przewodniczącym oraz przekazuje tej osobie kierowanie obradami. W przypadku uzyskania przez poszczególnych kandydatów takiej samej ilości głosów, osoba otwierająca Walne Zgromadzenie zarządza powtórne głosowanie danych kandydatów, aż do uzyskania większości. Jeżeli okaże się to konieczne i uzasadnione potrzebami Zgromadzenia, możliwe jest powołanie Zastępcy, na wniosek wybranego uprzednio Przewodniczącego.

Uchwały Walnego Zgromadzenia powinny być umieszczone w protokole sporządzanym przez notariusza. W protokole należy stwierdzić prawidłowość zwołania Walnego Zgromadzenia, jego zdolność do powzięcia uchwał, wymienić powzięte uchwały, a przy każdej uchwale: liczbę akcji z których oddano ważne głosy, procentowy udział tych akcji w kapitale zakładowym, łączną liczbę ważnych głosów, liczbę głosów „za”, „przeciw” i „wstrzymujących się” oraz zgłoszone sprzeciwy. Do protokołu należy dołączyć odpowiednie dokumenty, m.in. dowody zwołania Walnego Zgromadzenia i listę obecności z podpisami uczestników Walnego Zgromadzenia. Wypis protokołu wraz z dowody zwołania Walnego Zgromadzenia oraz pełnomocnictwami udzielonymi przez akcjonariuszy Zarząd dołącza do księgi protokołów. Akcjonariusze mogą przeglądać księgę protokołów oraz mogą żądać wydania poświadczonych przez Zarząd odpisów uchwał.

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należy:

- 1) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy,
- 2) powzięcie uchwały o podziale zysków lub pokryciu strat,
- 3) udzielanie absolutorium członkom organów Spółki z wykonania przez nich obowiązków,
- 4) zmiana przedmiotu przedsiębiorstwa Spółki,
- 5) zmiana Statutu Spółki,
- 6) podwyższenie lub obniżenie kapitału zakładowego,
- 7) połączenie Spółki i przekształcenie Spółki,
- 8) rozwiązanie i likwidacja Spółki,
- 9) emisja obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa,
- 10) wszelkie postanowienia dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązaniu Spółki lub sprawowaniu zarządu lub nadzoru,
- 11) podejmowanie uchwał w sprawie tworzenia i znoszenia kapitałów i funduszy celowych,
- 12) podejmowanie uchwał w innych sprawach nie wymienionych w punktach poprzedzających oraz w Statucie, a zastrzeżonych w przepisach kodeksu spółek handlowych dla Walnego Zgromadzenia.

Prawo do uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu mają tylko osoby będące akcjonariuszami Spółki na 16 dni przed datą Walnego Zgromadzenia (dzień rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu) na zasadach określonych w k.s.h. Akcjonariusz może uczestniczyć w walnym zgromadzeniu oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocnika.

Do podstawowych praw i obowiązków osób uprawnionych do głosowania należy w szczególności:

- a) wykonywanie prawa głosu,
- b) składanie wniosków,
- c) żądanie przeprowadzenia tajnego głosowania,
- d) prawo do sprzeciwu i żądania jego zaprotokołowania,
- e) zadawanie pytań i żądanie od obecnych na posiedzeniu członków Zarządu i Rady Nadzorczej wyjaśnień w sprawach związanych z przyjętym porządkiem obrad,
- f) przestrzeganie ustalonego porządku obrad, przepisów prawa, postanowień Statutu, Regulaminu WZA oraz dobrych obyczajów.

11. Skład osobowy organów zarządzających i nadzorujących oraz zasady ich działania.

Zarząd

W trakcie okresu sprawozdawczego, z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia Spółki dnia 13.06.2013 r., upłynęła rozpoczęta w 2008 r. kadencja Zarządu w trzyosobowym składzie:

- E. Longin Wons – Prezes Zarządu,
- Maciej Michalik – Wiceprezes Zarządu,

- Ryszard Stryjecki – Wiceprezes Zarządu.

Jednocześnie w dniu 13.06.2013 r. rozpoczął funkcjonowanie dwuosobowy Zarząd RAFAMET S.A. nowej kadencji, w skład którego weszli:

- E. Longin Wons – Prezes Zarządu,
- Maciej Michalik – Wiceprezes Zarządu.

Członkowie Zarządu RAFAMET S.A. łączą jednocześnie funkcje w organie zarządzającym z pełnieniem funkcji operacyjnego kierownictwa w strukturze organizacyjnej Spółki. Prezes Zarządu sprawuje jednocześnie funkcję Dyrektora Naczelnego, natomiast Wiceprezes Zarządu – Dyrektora Handlowego.

Regulamin Zarządu RAFAMET S.A. określa zakres i tryb pracy Zarządu oraz sposób podejmowania uchwał.

Zarząd wykonuje swoje prace pod przewodnictwem Prezesa Zarządu, który organizuje pracę Zarządu oraz czuwa nad zgodnością działań Zarządu z prawem i interesem Spółki. Prezes Zarządu określa kompetencje i rozdział zadań dla innych członków Zarządu. Prezes Zarządu jest odpowiedzialny za organizowanie, prowadzenie i nadzorowanie spraw Spółki. W przypadku nieobecności Prezesa Zarządu za realizację tych zadań odpowiedzialny jest inny członek Zarządu lub dyrektor wskazany przez Prezesa Zarządu.

Zarząd Spółki może powoływać Radę Dyrektorów jako organ opiniujący i doradczy i określić jej skład osobowy.

Posiedzenia Zarządu zwoływane są przez Prezesa Zarządu lub zastępującego go członka Zarządu co najmniej raz w miesiącu. Porządek posiedzenia Zarządu ustala Prezes Zarządu lub zastępujący go członek Zarządu i może on być uzupełniony na wniosek choćby jednego członka Zarządu. Udział w posiedzeniach Zarządu jest obowiązkowy. Na posiedzenie Zarządu mogą być zaproszone inne osoby. Posiedzeniu Zarządu przewodniczy Prezes Zarządu.

Z posiedzenia Zarządu sporządza się protokół, który powinien zawierać: porządek obrad, imiona i nazwiska obecnych członków Zarządu, ilość oddanych głosów za poszczególnymi uchwałami, zdania odrębne i podpisy obecnych członków Zarządu. Materiały pomocnicze będące przedmiotem obrad (plany, sprawozdania, wnioski) są dołączone do protokołu.

Postanowienia Zarządu zapadają w formie uchwał, które są protokołowane. Uchwały Zarządu wieloosobowego zapadają bezwzględną większością głosów obecnych, przy obecności co najmniej połowy członków. Głosowanie jest jawne. Tajne głosowanie zarządza się w sprawach osobistych oraz na wniosek choćby jednego członka Zarządu biorącego udział w posiedzeniu.

W przypadku sprzeczności interesów Spółki z interesami członka Zarządu, jego współmałżonka, krewnych i powinowatych do drugiego stopnia oraz osób, z którymi jest powiązany osobiście, członek Zarządu powinien wstrzymać się od udziału w rozstrzygnięciu takich spraw i może żądać zaznaczenia tego w protokole.

Organizację pracy Zarządu zapewnia Biuro Zarządu.

Rada Nadzorcza

W okresie od 01.01.2013 r. do 13.06.2013 r. funkcję organu nadzorczego Spółki pełniła Rada Nadzorcza w składzie:

- Michał Kaczmarzyk – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Szymon Ruta – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej do 24.01.2013 r.,
- Joanna Bryx-Ogrodnik – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej od 27.06.2013 r. (Członek Rady Nadzorczej od 12.02.2013 r. do 27.06.2013 r.),
- Marcin Siarkowski – Sekretarz Rady Nadzorczej,
- Michał Rogatko – Członek Rady Nadzorczej,
- Janusz A. Strzępka – Członek Rady Nadzorczej,
- Michał Tatarek – Członek Rady Nadzorczej.

W dniu 13.06.2013 r., z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia RAFAMET S.A., upłynęła kadencja Rady Nadzorczej Spółki rozpoczęta w roku 2010. Skład Rady Nadzorczej nowej kadencji pozostał niezmienny.

Szczegółowe zasady działania Rady Nadzorczej określa Statut Spółki oraz Regulamin Rady Nadzorczej z dnia 16.06.2003 r. z późn. zm. Ostatnie zmiany do Regulaminu RN i jego tekst jednolity przyjęto 16.11.2010 r. Uchwałą nr 11/VIII/2010 RN. W sprawach nieuregulowanych Regulaminem Rady Nadzorczej oraz Statutem Spółki mają zastosowanie przepisy k.s.h.

Rada Nadzorcza składa się co najmniej z pięciu członków powoływanych i odwoływanych przez Walne Zgromadzenie. Wspólna kadencja Rady Nadzorczej trwa trzy lata, z tym że członkowie Rady mogą być wybierani ponownie.

Mandaty członka Rady wygasają:

- 1) z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej,
- 2) z chwilą śmierci, rezygnacji lub odwołania ze składu Rady Nadzorczej,
- 3) równocześnie z dniem wygaśnięcia mandatu pozostałych członków Rady Nadzorczej, jeżeli członek Rady Nadzorczej powołany został na okres wspólnej kadencji,
- 4) z dniem odwołania członka Rady przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

W miejsce ustępującego przed wygaśnięciem mandatu lub w miejsce zmarłego członka Rady, Rada Nadzorcza może dokooptować członka Rady, lecz liczba członków dokooptowanych nie może przekraczać połowy ogólnej liczby członków Rady Nadzorczej. Dokooptowani członkowie Rady powinni być przedstawieni do zatwierdzenia na najbliższym Walnym Zgromadzeniu. Mandaty nowo wybranych lub dokooptowanych w trakcie kadencji członków Rady Nadzorczej wygasają z upływem odnośnej kadencji.

Członkowie Rady Nadzorczej wykonują swoje prawa i obowiązki osobiście.

Rada Nadzorcza wykonuje swoje obowiązki kolegialnie, może jednak delegować swoich członków do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych.

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy stały nadzór nad działalnością Spółki w zakresie przewidzianym w kodeksie spółek handlowych oraz zatwierdzanie na wniosek Zarządu wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.

Do szczególnych kompetencji Rady Nadzorczej należy:

- 1) ocena sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy, w zakresie ich zgodności z księgami i dokumentami, jak i stanem faktycznym,
- 2) ocena wniosków Zarządu dotyczących podziału zysku albo pokrycia straty,
- 3) składanie Walnemu Zgromadzeniu corocznego pisemnego sprawozdania z wyników oceny, o której mowa w pkt. 1 i 2,
- 4) badanie i kontrola działalności oraz stanu finansowego Spółki,
- 5) zatwierdzanie, na wniosek Zarządu, wyboru firmy audytorskiej badającej roczne sprawozdanie finansowe Spółki,
- 6) ustalanie wynagrodzenia dla członków Zarządu Spółki oraz innych warunków umowy lub kontraktów z nimi zawieranych,
- 7) zwalnianie członków Zarządu z zakazu konkurencji,
- 8) wyrażanie zgody na wypłatę zaliczki na poczet dywidendy,
- 9) prawo do uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy,
- 10) prawo Rady i członka Rady Nadzorczej do zaskarżania uchwał Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy naruszających dobre obyczaje i godzących w interes Spółki lub mających na celu pokrzywdzenie akcjonariusza.

W ciągu 14 dni od daty wyboru Rady Nadzorczej przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy odbywa się jej pierwsze posiedzenie, na którym Rada wybiera ze swojego grona Przewodniczącego Rady i jego Zastępcę, a w miarę potrzeby, także Sekretarza Rady.

Wyboru dokonuje się w głosowaniu tajnym, bezwzględną większością głosów obecnych na posiedzeniu członków Rady. W razie potrzeby Rada Nadzorcza, na kolejnym posiedzeniu, może dokonać wyborów uzupełniających.

Przewodniczący Rady Nadzorczej, a w przypadku jego nieobecności Zastępca Przewodniczącego, zwołuje posiedzenia Rady i przewodniczy na nich. Przewodniczący Rady Nadzorczej poprzedniej kadencji zwołuje i otwiera pierwsze posiedzenie nowo wybranej Rady i przewodniczy na nim do chwili wyboru Przewodniczącego.

Rada Nadzorcza może odwołać Przewodniczącego, jego Zastępcę i Sekretarza Rady.

Do obowiązków Przewodniczącego Rady Nadzorczej należy w szczególności:

- 1) zwoływanie posiedzeń Rady Nadzorczej i przewodniczenie na nich,
- 2) zawieranie umów o pracę z członkami Zarządu Spółki w imieniu Spółki oraz dokonywanie innych czynności prawnych, w tym związanych ze stosunkiem pracy pomiędzy Spółką a członkiem Zarządu,
- 3) zwoływanie i otwieranie pierwszego posiedzenia nowo wybranej Rady Nadzorczej i przewodniczenie na nim do chwili wyboru Przewodniczącego Rady,
- 4) otwieranie Walnego Zgromadzenia i przewodniczenie na nim do chwili wyboru Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy,

5) sprawowanie bieżącego nadzoru nad protokołowaniem posiedzeń Rady oraz podpisywanie korespondencji wychodzącej Rady Nadzorczej.

Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej wykonuje obowiązki Przewodniczącego Rady w razie jego długotrwałej nieobecności, a w szczególności w okresie jego urlopu wypoczynkowego i nieobecności spowodowanej chorobą.

W okresach pomiędzy posiedzeniami Radę Nadzorczą reprezentuje wobec Zarządu Spółki Przewodniczący Rady, a w razie jego nieobecności Zastępca Przewodniczącego albo inny członek Rady upoważniony przez Radę Nadzorczą.

Rada Nadzorcza odbywa posiedzenia nie rzadziej niż jeden raz na kwartał.

Przewodniczący Rady ma obowiązek zwołać posiedzenie Rady także na pisemny wniosek Zarządu Spółki lub członka Rady. W takim przypadku posiedzenie Rady powinno zostać zwołane w ciągu dwóch tygodni od daty zgłoszenia żądania.

Zawiadomienie o zwołaniu posiedzenia, zawierające porządek obrad wysyłane jest członkom Rady w sposób zapewniający jego doręczenie co najmniej na siedem dni przed datą posiedzenia.

Dla ważności uchwał Rady Nadzorczej wymagane jest zawiadomienie o posiedzeniu wszystkich członków Rady oraz obecność na posiedzeniu co najmniej połowy członków Rady, w tym Przewodniczącego, bądź w przypadku jego nieobecności Zastępcy Przewodniczącego. Rada Nadzorcza podejmuje uchwały bezwzględną większością głosów członków obecnych na posiedzeniu, a w posiedzeniu bierze udział co najmniej połowa członków Rady. W przypadku równej ilości głosów decyduje głos przewodniczącego obradom Rady. Podejmowanie uchwał możliwe jest również korespondencyjnie lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego komunikowania się na odległość, jeżeli wszyscy członkowie Rady zostali powiadomieni o treści projektu uchwały. Oddanie głosu możliwe jest także na piśmie za pośrednictwem innego członka Rady, za wyjątkiem spraw wprowadzonych do porządku obrad na posiedzeniu Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza podejmuje uchwały w głosowaniu jawnym. Przewodniczący obrad zarządza tajne głosowanie z własnej inicjatywy lub na wniosek co najmniej dwóch członków Rady Nadzorczej. Tajne głosowanie zarządza się ponadto przy powołaniu do pełnienia funkcji i odwołaniu z funkcji w Radzie Nadzorczej.

Z posiedzeń Rady Nadzorczej sporządzane są protokoły zawierające w szczególności: numer kolejny, porządek obrad, datę i miejsce posiedzenia, listę obecności, streszczenie dyskusji, treść podjętych uchwał i ich uzasadnienie, wynik głosowania. Protokół winien być podpisany przez wszystkich obecnych na posiedzeniu członków Rady. Protokół z posiedzenia przyjmowany jest na kolejnym posiedzeniu Rady Nadzorczej, przy czym przyjęcie protokołu nie wstrzymuje wykonania ustaleń Rady.

W ramach Rady Nadzorczej Spółki działa Komitet Audytu w następującym składzie:

- Janusz A. Strzępka,
- Szymon Ruta,
- Michał Rogatko.

Członkiem Komitetu Audytu spełniającym wymogi przewidziane w ustawie o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz.U. nr 77 z 2009 r., poz. 649, z późn. zm.) jest, zgodnie ze złożonym oświadczeniem, Pan Janusz A. Strzępka.

W zakresie zadań i funkcjonowania Komitetu Audytu jest stosowany Załącznik I do Zalecenia Komisji Europejskiej z dnia 15 lutego 2005 r. dotyczącego roli dyrektorów niewykonawczych lub będących członkami rady nadzorczej spółek giełdowych i komisji rady (nadzorczej).

Zgodnie z Regulaminem RN, Rada Nadzorcza może powołać Komitet Audytu na zasadach określonych w ustawie z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach (...) oraz w innych obowiązujących przepisach prawa, a także wydawać zalecenia dla Komitetu Audytu. Komitet powoływany jest przez Radę Nadzorczą spośród swoich członków. Komitet powołuje spośród swoich członków Przewodniczącego. Zadania Komitetu Audytu określa wspomniana wyżej ustawa o biegłych rewidentach oraz innych obowiązujących przepisów prawa. Komitet składa Radzie Nadzorczej roczne sprawozdanie ze swojej działalności.

Szczegółowe zasady działania Komitetu Audytu określa Regulamin Komitetu Audytu z dnia 23.03.2011 r.